

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัย เรื่อง "การศึกษาการสืบทอดงานศิลปะผ้าทอของกลุ่มชนไทยทรงดำในจังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ภาคผนวกคือ แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม และแบบสังเกต ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างประชากรประกอบด้วย สตรีไทยทรงดำจากจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 50 คน โดยจำแนกออกตามเกณฑ์อายุที่กำหนดไว้เป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่ม 1 กลุ่มสตรีไทยทรงดำ ผู้รับการสืบทอดการทอผ้าแบบพื้นบ้านไทยทรงดำ ที่มีอายุ 31-50 ปี การตั้งเกณฑ์ อายุ 31-50 ปี เนื่องจากสตรีในวัยนี้เป็นวัยที่ได้ศึกษาการทอผ้า และการทำลวดลายผ้าจนเกิดความชำนาญแล้ว จะใช้เวลาว่างจากหน้าที่ประจำวันในครอบครัว และอาชีพหลักทอผ้าเก็บไว้ใช้ถ้าตั้งเกณฑ์อายุน้อยกว่านี้ จะยังไม่มี ความชำนาญในกรรมวิธีผลิตผ้า มีจำนวน 15 คน

กลุ่ม 2 กลุ่มสตรีไทยทรงดำ ผู้ที่กำลังทอผ้าแบบพื้นบ้านไทยทรงดำอยู่ในปัจจุบันที่มีอายุ 51-70 ปี สตรีไทยทรงดำในเกณฑ์อายุ 51-70 ปีนี้ เป็นวัยที่หมดภาระทางครอบครัวที่เป็นงานหลัก เช่น บุตรมีอาชีพและแยกครอบครัวออกไป หรือหระกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองได้แล้ว วัยนี้จึงเป็นวัยที่สตรีไทยทรงดำจะทอผ้าอย่างมีความสุข จะทอผ้าเก็บไว้มากๆเพื่อใช้ในพิธีกรรมต่างๆ โดยเฉพาะงานศพของตนเอง และคนในครอบครัว มีจำนวน 28 คน

กลุ่ม 3 กลุ่มสตรีไทยทรงดำ ที่เคยทอผ้าแบบพื้นบ้านไทยทรงดำ ซึ่งปัจจุบันไม่ได้ทอผ้าแล้ว เนื่องจากมีอายุมากและสายตาไม่ดี อยู่ในสถานภาพเป็น ย่า-ยาย และสอนกรรมวิธีทอผ้าให้แก่บุตร-หลานของไทยทรงดำ มีจำนวน 7 คน

ศูนย์ส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1

ภูมิหลัง

ตารางที่ 1 แสดงภูมิหลังของสตรีไทยทรงดำที่ทอผ้า ตามสถานภาพดังนี้

<p>กลุ่มที่ 1 ผู้รับการสืบทอดการทอผ้า อายุ 31-50 ปี จำนวน 15 คน</p>	<p>กลุ่มที่ 2 ผู้ที่กำลังทอผ้าอยู่ในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี จำนวน 28 คน</p>	<p>กลุ่มที่ 3 ผู้ที่เคยทอผ้า ซึ่งในปัจจุบันไม่ได้ทอผ้าแล้ว อายุ 71 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน</p>
<p>1. อายุ</p> <p>31-35 ปี 3 คน 36-40 ปี 5 คน 41-45 ปี 2 คน 46-50 ปี 5 คน</p>	<p>1. อายุ</p> <p>51-55 ปี 3 คน 56-60 ปี 6 คน 61-65 ปี 4 คน 66-70 ปี 15 คน</p>	<p>1. อายุ</p> <p>72 ปี 3 คน 76 ปี 1 คน 80 ปี 2 คน 83 ปี 1 คน</p>
<p>2. สถานภาพ</p> <p>โสด 6 คน แต่งงาน 8 คน หม้าย 1 คน หย่า -</p>	<p>2. สถานภาพ</p> <p>โสด 3 คน แต่งงาน 21 คน หม้าย 4 คน หย่า -</p>	<p>2. สถานภาพ</p> <p>โสด - แต่งงาน 3 คน หม้าย 4 คน หย่า -</p>
<p>กลุ่มที่ 1 ผู้รับการสืบทอดการทอผ้า อายุ 31-50 ปี จำนวน 15 คน</p>	<p>กลุ่มที่ 2 ผู้ที่กำลังทอผ้าอยู่ในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี จำนวน 28 คน</p>	<p>กลุ่มที่ 3 ผู้ที่เคยทอผ้า ซึ่งในปัจจุบันไม่ได้ทอผ้าแล้ว อายุ 71 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ)

<p>3. ที่อยู่อาศัย บ้านของตนเอง 6 คน อาศัยอยู่กับผู้อื่น 9 คน (ผู้อื่นคือบิดา-มารดาและญาติ)</p> <p>4. ชั้นรับการสืบทอด หัตถ์ผ้าครั้งแรกอายุเฉลี่ย 14-17 ปี</p>	<p>3. ที่อยู่อาศัย บ้านของตนเอง 28 คน อาศัยอยู่กับผู้อื่น -</p> <p>4. ชั้นรับการสืบทอด หัตถ์ผ้าครั้งแรกอายุเฉลี่ย 14-18 ปี</p>	<p>3. ที่อยู่อาศัย บ้านของตนเอง 7 คน อาศัยอยู่กับผู้อื่น -</p> <p>4. ชั้นรับการสืบทอด หัตถ์ผ้าครั้งแรกเฉลี่ยอายุ 13-15 ปี</p>
<p>5. ประสบการณ์การทอผ้า เริ่มทอผ้าจนถึงปัจจุบัน 7-35 ปี</p> <p>6. อุปกรณ์ ทุกบ้านตั้งที่ทอผ้าไว้ใต้ถุนบ้าน บ้าน</p>	<p>5. ประสบการณ์การทอผ้า เริ่มทอผ้าจนถึงปัจจุบัน 37-56 ปี</p> <p>6. อุปกรณ์ ทุกบ้านตั้งที่ทอผ้าไว้ใต้ถุนบ้าน</p>	<p>5. ประสบการณ์การทอผ้า เริ่มทอผ้าจนถึงปัจจุบัน 57-76 ปี</p> <p>6. อุปกรณ์ ทุกบ้านตั้งที่ทอผ้าไว้ใต้ถุน</p>

ศูนย์วิจัยทางการแพทย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการสืบทอดงานศิลปะผ้าทอของกลุ่มชนไทยทรงดำในจังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 2 ค่าความถี่และค่าร้อยละของสตรีไทยทรงดำที่ทอผ้า เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของกลุ่มชน จำแนกตามสถานภาพ

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป		
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	
1. ท่านรู้ประวัติของกลุ่มชนไทยทรงดำ หรือไม่	รู้	6	40	4	14.28	1	14.28
	ไม่รู้	9	60	25	89.28	5	71.42
2. ถ้ารู้ ท่านรู้ประวัติมาจากใคร	พ่อ-แม่	4	26.66	-	-	1	14.28
	ปู่-ย่า	2	13.33	-	-	-	-
	ตา-ยาย	-	-	5	17.85	-	-
	ผู้อื่น	-	-	1	3.57	-	-
3. ถ้าไม่รู้ ท่านเคยถามประวัติของกลุ่ม ชนจากผู้อื่นบ้างหรือไม่	เคย	5	33.33	13	46.42	3	42.85
	ไม่เคย	10	66.66	14	50	4	57.14
4. ท่านเคยเล่าประวัติความเป็นมาของ ไทยทรงดำให้บุตร-หลานฟัง หรือไม่	เคย	5	33.33	5	17.85	2	28.57
	ไม่เคย	6	40	20	71.42	3	42.85

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
5. บุตร-หลาน และคนในครอบครัวของ ท่านเคยสนใจถามประวัติความเป็น มา ของไทยทรงดำ จากท่าน หรือไม่						
เคย	4	26.66	8	28.57	2	28.57
ไม่เคย	10	66.66	20	71.42	5	71.42
6. คนในครอบครัวท่านเคยสนใจถาม ถึงบรรพบุรุษ หรือคนในตระกูล (ซึ่ง) ของท่าน หรือไม่						
เคย	14	93.33	24	85.71	7	100
ไม่เคย	1	6.66	5	17.85	-	-
7. ท่านคิดว่า บุตร-หลาน และคนใน ครอบครัวของท่าน รู้ประวัติความ เป็นมา ของไทยทรงดำ หรือไม่						
รู้	15	100	28	100	7	100
ไม่รู้	-	-	-	-	-	-
8. ท่านทราบหรือไม่ว่า ผ้าทอไทยทรงดำ มีการทอมาแล้วเป็นเวลาเท่าใด						
ทราบ	15	100	28	100	7	100
ไม่ทราบ	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
9. ที่บ้านท่านมีผ้าหรือเครื่องแต่งกายที่ เป็นผ้าทอไทยทรงดำ หรือไม่						
มี	13	86.66	23	82.14	7	100
ไม่มี	2	13.33	1	3.57	-	-
ถ้ามีของเหล่านั้นเป็นของใคร						
แม่	8	53.33	15	53.57	2	28.57
ยาย	6	40	9	32.14	1	14.28
ยายทวด	1	6.66	2	7.14	-	-
ย่า	1	6.66	3	10.71	-	-
10. ผ้าเก่าที่ท่านเก็บไว้ได้แก่						
ผ้าชิ้น	6	40	9	32.14	2	28.57
ผ้าเบียด	4	26.66	7	25	2	28.57
เสื้อ(เสื้อฮี)	15	100	26	92.85	6	85.71
ของใช้อื่นๆ	7	16.66	4	14.28	-	-
11. ท่านเป็นผ้าเก่าเหล่านั้นไว้ได้อย่างไร						
เก็บใส่ซอซุ่มไว้	7	46.66	11	39.28	7	100
ห่อผ้าเก็บใส่ตู้ไว้	6	40	17	60.71	-	-
12. ท่านเคยนำผ้าเก่าเหล่านั้นมาใช้ หรือไม่						
เคยนำมาใช้	9	60	7	25	5	71.42
ไม่เคยนำมาใช้	6	40	14	50	2	28.58

ตารางที่ 2

กลุ่มผู้รับการสืบทอดการทอผ้า เกณฑ์อายุ 31-50 ปี

1. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 40 มีความรู้เรื่องประวัติความเป็นมาของกลุ่มชน และอีกร้อยละ 60 ไม่มี
ความรู้เรื่องประวัติความเป็นมาของกลุ่มชน
2. กลุ่มผู้รู้ประวัติความเป็นมาร้อยละ 26.66 รู้มาจาก พ่อ-แม่ ร้อยละ 13.33 รู้มาจาก ปู่- ย่า
3. สตรีไทยทรงดำ □
66.66 ไม่เคยถามประวัติ จากผู้อื่น
4. กลุ่มสตรีไทยทรงดำ ที่เคยเล่าประวัติความเป็นมาของกลุ่มชนไทยทรงดำให้บุตร-หลานฟัง คิดเป็น
ร้อยละ 33.33 และไม่เคยเล่าประวัติให้บุตร-หลาน ฟังคิดเป็นร้อยละ 40
5. บุตร-หลาน และคนในครอบครัวเคยสนใจถามถึงประวัติความเป็นมาคิดเป็นร้อยละ 26.66
และไม่เคยถามร้อยละ 66.66
6. บุคคลในครอบครัวเคยสนใจถามถึงบรรพบุรุษ หรือคนในตระกูล (ชิง) คิดเป็นร้อยละ 93.33 และ
ร้อยละ 66.66 ไม่เคยถามถึงบรรพบุรุษในตระกูลเดียวกัน
7. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 100 มีความคิดว่า บุตร-หลาน และคนในครอบครัว น่าจะรู้ประวัติ ความ
เป็นมาของกลุ่มชนไทยทรงดำ
8. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 100 ทราบว่าผ้าทอของ ไทยทรงดำ ทอสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษ
9. ในบ้านไทยทรงดำ ร้อยละ 86.66 มีเครื่องแต่งกายที่เป็นของเก่าของบรรพบุรุษเก็บไว้ และในบ้าน
ที่ไม่มีเสื้อผ้าเก่าเก็บไว้คิดเป็นร้อยละ 13.33 เครื่องแต่งกายเก่าที่เก็บไว้ที่นั่นร้อยละ 53.33 เป็นของ
มารดา ร้อยละ 40 เป็นของยาย ร้อยละ 6.66 เป็นของย่า และร้อยละ 6.66 เป็นของยายทวด
10. ผ้าเก่าที่เก็บไว้ ร้อยละ 100 ได้แก่เสื้อฮี ร้อยละ 40 ได้แก่ ผ้าซิ่น ร้อยละ 26.66 ได้แก่ผ้า เป็ย
และร้อยละ 46.66 เป็นของใช้อื่นๆ
11. สตรีไทยทรงดำเก็บผ้าเก่า เหล่านี้ไว้ด้วยวิธีห่อผ้าใส่หมกเก็บไว้คิดเป็นร้อยละ 46.66 และห่อผ้า
เก็บไว้ในตู้ร้อยละ 40
12. สตรีไทยทรงดำเคยนำผ้าเก่าที่เก็บไว้ที่นั่นออกมาใช้คิดเป็นร้อยละ 60 และไม่เคยนำออกมาใช้
ร้อยละ 40

กลุ่มผู้ที่กำลังทอผ้าอยู่ในปัจจุบัน เกณฑ์อายุ 51-70 ปี

1. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 14.28 มีความรู้เรื่องประวัติความเป็นมาของกลุ่มชน และอีกร้อยละ 89.28 ไม่มีความรู้เรื่องประวัติความเป็นมาของกลุ่มชน
2. กลุ่มผู้รู้ประวัติความเป็นมาร้อยละ 17.85 รู้ประวัติมาจาก ตา-ยาย และร้อยละ 3.57 รู้ประวัติมาจากผู้อื่น
3. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 46.42 เคยถามประวัติความเป็นมาของกลุ่มชนจากผู้อื่น อีกร้อยละ 50 ไม่เคยถามประวัติจากผู้อื่น
4. กลุ่มสตรีไทยทรงดำที่เคยเล่าประวัติความเป็นมาของกลุ่มชนไทยทรงดำให้บุตร-หลานฟัง คิดเป็น ร้อยละ 17.85 ไม่เคยเล่าประวัติให้บุตร-หลานฟังคิดเป็นร้อยละ 71.42
5. บุตร-หลานและคนในครอบครัวเคยสนใจถามถึงประวัติความเป็นมาคิดเป็นร้อยละ 28.57 และไม่เคยถาม ร้อยละ 71.42
6. บุคคลในครอบครัวเคยสนใจถามถึงบรรพบุรุษ หรือคนในตระกูล(ซึ่ง)คิดเป็นร้อยละ 85.71 ร้อยละ 17.85 ไม่เคยถามถึงบรรพบุรุษในตระกูลเดียวกัน
7. สตรีไทย ทรงดำร้อยละ 100 มีความคิดว่าบุตร-หลานและคนในครอบครัวรู้ประวัติความเป็นมาของกลุ่มชนไทยทรงดำ
8. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 100 ทราบว่า ผ้าทอของไทยทรงดำ ทอสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษ
9. ในบ้านของไทยทรงดำร้อยละ 82.14 มีเครื่องแต่งกายที่เป็นของเก่าของบรรพบุรุษเก็บไว้ และบ้านที่ไม่มีเครื่องแต่งกายเก่าเก็บไว้ ร้อยละ 3.57 เครื่องแต่งกายเก่าที่เก็บไว้ร้อยละ 53.57 เป็นของแม่ ร้อยละ 32.14 เป็นของยาย ร้อยละ 10.71 เป็นของย่า และร้อยละ 7.14 เป็นของยายทวด
10. เครื่องแต่งกายเก่าที่เก็บไว้ร้อยละ 92.85 ได้แก่เสื้อสี ร้อยละ 32.14 ได้แก่ผ้าซิ่น ร้อยละ 25 ได้แก่ผ้าเปี้ยว แล้วร้อยละ 14.28 ได้แก่อื่นๆ
11. สตรีไทยทรงดำเก็บเครื่องแต่งกายเก่าเหล่านั้นไว้ด้วยวิธีห่อผ้าใส่ซมูกคิดเป็นร้อยละ 39.28 และห่อผ้าเก็บใส่ตู้ไว้ร้อยละ 60.71
12. สตรีไทยทรงดำเคยนำผ้าเก่าที่เก็บไว้นั้นออกมาใช้คิดเป็นร้อยละ 25 และไม่เคยนำออกมาใช้ ร้อยละ 50

กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า ปัจจุบันไม่ได้ทอผ้าแล้ว เกณฑ์อายุ 71 ปีขึ้นไป

1. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 14.28 มีความรู้เรื่องประวัติความเป็นมาของกลุ่มชน ร้อยละ 71.42 ไม่มี
ความรู้เรื่องประวัติความเป็นมาของกลุ่มชน
2. กลุ่มผู้รู้ประวัติความเป็นมาร้อยละ 14.28 รู้ประวัติมาจาก พ่อ-แม่
3. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 42.85 เคยถามประวัติความเป็นมาของกลุ่มชนจากผู้อื่นร้อยละ 57.14
ไม่เคยถามประวัติจากผู้อื่น
4. กลุ่มสตรีไทยทรงดำ ที่เคยเล่าประวัติความเป็นมาของกลุ่มชนไทยทรงดำให้บุตร-หลานฟัง คิดเป็น
ร้อยละ 28.57 และไม่เคยเล่าประวัติให้บุตร-หลานฟัง คิดเป็นร้อยละ 42.85
5. บุตร-หลาน และคนในครอบครัวเคยสนใจถามถึงประวัติความเป็นมาคิดเป็นร้อยละ 28.57 และไม่
เคยถาม ร้อยละ 71.42
6. บุคคลในครอบครัวเคยสนใจถามถึงบรรพบุรุษ หรือคนในตระกูล (ชิง) คิดเป็นร้อยละ 100
7. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 100 มีความเห็นว่า บุตร-หลาน และคนในครอบครัวน่าจะรู้ประวัติ
ความเป็นมาของกลุ่มชนไทยทรงดำ
8. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 100 ทราบว่าผ้าทอไทยทรงดำ ทอสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษ
9. ในบ้านของไทยทรงดำร้อยละ 100 มีเครื่องแต่งกายที่เป็นของเก่าของบรรพบุรุษเก็บไว้ เครื่อง แต่ง
กายเก่าเหล่านั้นร้อยละ 28.57 เป็นของแม่ และร้อยละ 14.28 เป็นของยาย
10. เครื่องแต่งกายเก่าที่เก็บไว้ร้อยละ 85.71 ได้แก่เสื้อฮี ร้อยละ 28.57 ได้แก่ผ้าซิ่น และ ร้อยละ
28.57 ได้แก่ผ้าเปีย
11. สตรีไทยทรงดำเก็บเครื่องแต่งกายเก่าเหล่านั้นไว้ด้วยวิธีห่อผ้าเก็บใส่ซุ่มกไว้คิดเป็นร้อยละ 100
12. สตรีไทยทรงดำเคยนำผ้าเก่าที่เก็บไว้นั้นออกมาใช้คิดเป็นร้อยละ 71.42และไม่เคยนำ ออกมาใช้
คิดเป็นร้อยละ 28.57

ตารางที่ 3 ค่าความถี่และค่าร้อยละของสตรีไทยทรงดำ เกี่ยวกับเทคนิค-กรรมวิธีในการทอผ้า จำแนกตามสถานภาพ

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอดการทอผ้า อายุ 31-50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้าและไม่ได้ทอผ้าแล้ว อายุ 71 ปีขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ผู้สอนการทอผ้าให้ท่าน สอนวิธีการทออย่างไร						
จับมือ	-	-	-	-	-	-
บอกวิธีการ	6	40	5	17.85	3	42.85
ทำให้ดู	8	53.33	17	69.71	4	57.14
ให้ทำตาม	3	20	8	28.57	1	14.28
2. การเรียนทอผ้าผู้สอนให้ท่านทำอะไรก่อน						
ซึ่งด้ายเส้นยืน	9	60	8	28.57	2	28.57
ปั่นด้าย	6	40	23	82.14	7	100
วิธีการอื่นๆ	-	-	10	35.71	2	28.57
3. ผู้สอนกำหนดให้ท่านทำตามอย่างไร เครื่องครัดหรือไม่						
ใช่	15	100	28	100	7	100
ไม่ใช่	-	-	-	-	-	-
4. ระหว่างงานทอผ้า และการทำลวดลายผ้า ผู้สอนสอนอะไรก่อน						
ทอผ้า	15	100	28	100	7	100
ทำลวดลายผ้า	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
5. กรรมวิธีทอผ้าของท่านกับของผู้ อื่นมีกรรมวิธีเหมือนกันหรือไม่						
เหมือน	15	100	28	100	7	100
ไม่เหมือน	-	-	-	-	-	-
6. ท่านเคยปรึกษาเรื่องการทอผ้ากับ เพื่อนบ้านของท่านหรือไม่						
เคย	15	100	28	100	7	100
ไม่เคย	-	-	-	-	-	-
ถ้าเคยท่านปรึกษาอย่างไร						
นานๆครั้ง	-	-	-	-	-	-
เป็นประจำ	15	100	28	100	7	100
7. ท่านทอผ้าเวลาไหนบ่อยที่สุด						
กลางวัน	6	40	21	75	5	71.42
กลางคืน	5	33.33	3	10.71	6	85.71
เวลาว่างๆ	15	100	24	85.71	7	100
เวลาเย็นๆ	-	-	-	-	-	-
8. เทคนิคการผลิตผ้า เช่น การทอ ผ้า การย้อมสีผ้า หรือเส้นใย การ ทำลวดลายผ้า และวัสดุต่างๆที่ใช้ กันมาในสมัยโบราณ แต่ปัจจุบัน เลิกใช้แล้ว มีอะไรบ้าง						

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ย้อมสีไหมด้วยสีธรรมชาติ	15	100	28	100	7	100
ปลูกฝ้ายเอง	10	66.66	20	71.42	7	100
9. ถ้าท่านจะถ่ายทอดความรู้ในด้าน การทอผ้าให้กับบุตร-หลานท่านจะ เลือกคนที่เรียนกับท่านหรือไม่						
เลือก	-	-	-	-	-	-
ไม่เลือก	15	100	28	100	7	100
10. ถ้าเลือก เลือกโดยวิธีใด (ไม่มีคำ ตอบ	-	-	-	-	-	-
11. ผู้ที่เรียนกับท่าน ส่วนใหญ่ชอบวิธี การใดมากที่สุด						
ทอผ้า	-	-	28	100	7	100
ทำลวดลายปักผ้า	-	-	-	-	-	-
ทำลวดลายปะผ้า	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 3

กลุ่มผู้รับการฝึกอบรมทอผ้า เกณฑ์อายุ 31-50 ปี

เทคนิคกรรมวิธีในการทอผ้า

1. สตรีไทยทรงดำสอนวิธีทอผ้าโดยวิธีทำให้ดู ร้อยละ 53.33 บอกรวิธิการร้อยละ 40 และสอน ให้ทำตามร้อยละ 20
2. สตรีไทยทรงดำผู้สอนทอผ้าให้ครั้งแรกสอนโดยวิธีให้ซึ่งด้ายเส้นยืนคิดเป็นร้อยละ 60 ร้อยละ 40 ให้ช่วยปั่นฝ้าย
3. สตรีไทยทรงดำที่เป็นผู้สอนทอผ้ากำหนดให้ทำตามอย่างเคร่งครัดคิดเป็นร้อยละ 100
4. ระหว่างงานทอผ้า และการทำลายผ้าผู้สอนจะสอนให้ทอผ้าเป็นก่อนคิดเป็นร้อยละ 100
5. สตรีไทยทรงดำ มีกรรมวิธีการทอผ้า โดยใช้กรรมวิธีเดียวกันหมดคิดเป็นร้อยละ 100
6. สตรีไทยทรงดำ จะปรึกษาเรื่องการทอผ้ากับเพื่อนบ้านเป็นประจำคิดเป็นร้อยละ 100
7. เวลาที่สตรีไทยทรงดำทอผ้าบ่อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 คือเวลาว่างๆ ร้อยละ 40 ทอผ้าในเวลากลางวัน และร้อยละ 33.33 จะทอผ้าในเวลากลางคืน
8. สตรีไทยทรงดำพบว่าเทคนิคในการผลิตผ้าในสมัยโบราณ ซึ่งในปัจจุบันไม่ได้ทำแล้ว คือการย้อมสีไหมจากวัชพืชธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 100 และไม่ได้ปลูกฝ้ายเองคิดเป็นร้อยละ 66.66
9. สตรีไทยทรงดำจะถ่ายทอดความรู้ในด้านการทอผ้าให้บุตร-หลานโดยไม่มี การเลือกตัวบุคคล คิดเป็นร้อยละ 100
10. ไม่มีคำตอบ
11. ไม่มีคำตอบ

กลุ่มผู้ที่กำลังทอผ้าอยู่ในปัจจุบัน เกณฑ์อายุ 51-70 ปี

เทคนิค-กรรมวิธีในการทอผ้า

1. สตรีไทยทรงดำสอนวิธีทอผ้าโดยวิธีทำให้ดู คิดเป็นร้อยละ 60.71 บอกรวิธิการร้อยละ 17.85 และสอนให้ทำตามร้อยละ 28.57
2. สตรีไทยทรงดำผู้สอนทอผ้าให้ครั้งแรกสอนโดยวิธีให้ซึ่งด้ายเส้นยืน คิดเป็นร้อยละ 28.57 ร้อยละ 82.14 ให้ช่วยปั่นด้าย และร้อยละ 35.71 สอนด้วยวิธีการอื่นๆ
3. สตรีไทยทรงดำที่เป็นผู้สอนทอผ้า กำหนดให้ทำตามอย่างเคร่งครัด คิดเป็นร้อยละ 100
4. ระหว่างงานทอผ้า และการทำลายผ้า ผู้สอนจะสอนให้ทอผ้าเป็นก่อนคิดเป็นร้อยละ 100

5. สตรีไทยทรงดำ มีกรรมวิธีการทอผ้า โดยใช้กรรมวิธีเดียวกันหมด คิดเป็นร้อยละ 100
6. สตรีไทยทรงดำจะปรึกษาเรื่องการทอผ้ากับเพื่อนบ้านเป็นประจำคิดเป็นร้อยละ 100
7. เวลาที่สตรีไทยทรงดำทอผ้าบ่อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.71 คือเวลาว่างๆ ร้อยละ 75 ทอ ผ้าในเวลากลางวัน และร้อยละ 10.71 จะทอผ้าในเวลากลางคืน
8. สตรีไทยทรงดำพบว่า เทคนิคในการผลิตผ้าในสมัยโบราณ ซึ่งในปัจจุบันไม่ได้ทำแล้ว คือ การย้อมสีไหมจากวัสดุธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 100 และไม่ได้ปลูกฝ้ายเองคิดเป็นร้อยละ 71.42
9. สตรีไทยทรงดำจะถ่ายทอดความรู้ในด้านการทอผ้าให้บุตร-หลาน โดยไม่มีการเลือกตัวบุคคล คิดเป็นร้อยละ 100
10. ไม่มีคำตอบ
11. ผู้ที่เรียนทอผ้าส่วนใหญ่จะชอบวิธีการทอผ้ามากกว่าการทำลวดลายผ้าร้อยละ 100

กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า ปัจจุบันไม่ได้ทอผ้าแล้ว เกณฑ์อายุ 71 ปีขึ้นไป
เทคนิค-กรรมวิธีในการทอผ้า

1. สตรีไทยทรงดำสอนวิธีทอผ้าโดยวิธีทำให้ดู คิดเป็นร้อยละ 57.14 บอกวิธีการร้อยละ 42.58 และสอนให้ทำตามร้อยละ 14.28
2. สตรีไทยทรงดำผู้สอนทอผ้าให้ครั้งแรกสอนโดยวิธีให้ซึ่งด้ายเส้นยืน คิดเป็นร้อยละ 28.57 ร้อยละ 100 สอนให้ปั่นด้าย และร้อยละ 28.57 สอนด้วยวิธีการอื่นๆ
3. สตรีไทยทรงดำที่เป็นผู้สอนทอผ้า กำหนดให้ทำตามอย่างเคร่งครัด คิดเป็นร้อยละ 100
4. ระหว่างงานทอผ้า และการทำลวดลายผ้า ผู้สอนจะสอนให้ทอผ้าเป็นก่อนคิดเป็นร้อยละ 100
5. สตรีไทยทรงดำ มีกรรมวิธีการทอผ้า โดยใช้กรรมวิธีเดียวกันหมด คิดเป็นร้อยละ 100
6. สตรีไทยทรงดำจะปรึกษาเรื่องการทอผ้ากับเพื่อนบ้านเป็นประจำคิดเป็นร้อยละ 100
7. เวลาที่สตรีไทยทรงดำทอผ้าบ่อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 คือเวลาว่างๆ ร้อยละ 85.71 คือเวลากลางคืน และร้อยละ 71.42 คือเวลากลางวัน
8. สตรีไทยทรงดำพบว่า เทคนิคในการผลิตผ้าในสมัยโบราณ ซึ่งในปัจจุบันไม่ได้ทำแล้ว คือ การย้อมสีไหมจากวัสดุธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 100 และไม่ได้ปลูกฝ้ายเองคิดเป็นร้อยละ 100
9. สตรีไทยทรงดำจะถ่ายทอดความรู้ในด้านการทอผ้าให้บุตร-หลาน โดยไม่มีการเลือกตัวบุคคล คิดเป็นร้อยละ 100
10. ไม่มีคำตอบ
11. ผู้ที่เรียนทอผ้าส่วนใหญ่จะชอบวิธีการทอผ้ามากกว่าการทำลวดลายผ้าร้อยละ 100

ตารางที่ 4 ค่าความถี่และค่าร้อยละของสตรีไทยทรงดำเกี่ยวกับวัสดุ-อุปกรณ์ (ฝ้าย) จำแนกตามสถานภาพ

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. เส้นใยที่ท่านนำมาทอผ้าได้แก่อะไรบ้าง						
ฝ้าย	15	100	28	100	7	100
ไหม	5	33.33	28	100	6	85.71
ใยสังเคราะห์	7	46.66	24	85.71	3	42.85
อื่น	-	-	-	-	-	-
2. ฝ้ายที่ท่านนำมาทอได้จาก						
ปลูกเอง	4	26.66	14	50	6	85.71
ซื้อฝ้ายสำเร็จรูป	15	100	20	71.42	1	14.28
3. ท่านปลูกฝ้ายเอง เพราะ						
มีคุณภาพดี	5	33.33	14	50	5	71.42
ประหยัด	15	100	18	64.28	7	100
4. ท่านเคยทอผ้าจากฝ้ายที่มีขายในท้องตลาด						
เคย	15	100	28	100	4	57.14
ไม่เคย	-	-	-	-	3	42.85
5. ถ้าเคย คุณภาพของฝ้ายสำเร็จรูปเป็นอย่างไร						
ดี	15	100	26	92.85	4	57.14
ไม่ดี	-	-	2	7.14	3	42.85

วิเคราะห์ผลตารางที่ 4

กลุ่มผู้รับการสืบทอดการทอผ้า เกณฑ์อายุ 31-50 ปี
วัสดุ-อุปกรณ์

วัสดุ

1. สตรีไทยทรงดำใช้เส้นใยที่นำมาทอผ้าเป็นเส้นใยจากฝ้าย คิดเป็นร้อยละ 100 ไหมร้อยละ 33.33 และใยสังเคราะห์ร้อยละ 46.66

ฝ้าย

2. สตรีไทยทรงดำใช้ฝ้ายที่ปลูกเองนำมาทอผ้า คิดเป็นร้อยละ 26.66 และร้อยละ 100 ซื้อมีสำเร็จรูป
3. สตรีไทยทรงดำ ปลูกฝ้ายเองเพราะเห็นว่าประหยัดคิดเป็นร้อยละ 100 และเห็นว่าคุณภาพดี คิดเป็นร้อยละ 33.33
4. สตรีไทยทรงดำ ทอผ้าจากฝ้ายสำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 100
5. สตรีไทยทรงดำผู้ที่เคยทอผ้าจากฝ้ายสำเร็จรูปเห็นว่าดีคิดเป็นร้อยละ 100

กลุ่มผู้ที่กำลังทอผ้าอยู่ในปัจจุบัน เกณฑ์อายุ 51-70 ปี
วัสดุ-อุปกรณ์

วัสดุ

1. สตรีไทยทรงดำใช้เส้นใยที่นำมาทอผ้าเป็นเส้นใยจากฝ้าย คิดเป็นร้อยละ 100 ไหมร้อยละ 100 และใยสังเคราะห์ร้อยละ 85.71

ฝ้าย

2. สตรีไทยทรงดำใช้ฝ้ายที่ปลูกเองนำมาทอผ้า คิดเป็นร้อยละ 50 และร้อยละ 71.42 ซื้อมีสำเร็จรูป
3. สตรีไทยทรงดำปลูกฝ้ายเองเพราะเห็นว่าประหยัดคิดเป็นร้อยละ 64.28 และเห็นว่ามีความพอดี คิดเป็นร้อยละ 50
4. สตรีไทยทรงดำ ทอผ้าจากฝ้ายสำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 100

5. สตรีไทยทรงดำผู้ที่เคยทอผ้าจากฝ้ายสำเร็จรูปเห็นว่าดีคิดเป็นร้อยละ 92.85 และเห็นว่าไม่ดีคิดเป็นร้อยละ 7.14

กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า ปัจจุบันไม่ได้ทอผ้าแล้ว เกณฑ์อายุ 71 ปีขึ้นไป
วัสดุ-อุปกรณ์

วัสดุ

1. สตรีไทยทรงดำใช้เส้นใยที่นำมาทอผ้าเป็นเส้นใยจากฝ้าย คิดเป็นร้อยละ 100 ไหมร้อยละ 85.71 และใยสังเคราะห์ร้อยละ 42.85

ฝ้าย

2. สตรีไทยทรงดำใช้ฝ้ายที่ปลูกเองนำมาทอผ้า คิดเป็นร้อยละ 85.71 และร้อยละ 42.85 ชื่อฝ้ายสำเร็จรูป
3. สตรีไทยทรงดำปลูกฝ้ายเองเพราะเห็นว่าประหยัดคิดเป็นร้อยละ 100 และเห็นว่าไม่มีความพอดีคิดเป็นร้อยละ 71.42
4. สตรีไทยทรงดำ ทอผ้าจากฝ้ายสำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 57.14 และไม่เคยมคิดเป็นร้อยละ 42.85
5. สตรีไทยทรงดำผู้ที่เคยทอผ้าจากฝ้ายสำเร็จรูปเห็นว่าดีคิดเป็นร้อยละ 57.14 และเห็นว่าไม่ดีคิดเป็นร้อยละ 42.85

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของสตรีไทยทรงดำที่ทอผ้า เกี่ยวกับวัสดุ-อุปกรณ์ (ไหม) จำแนกตามสถานภาพ

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอดการทอผ้า อายุ 31-50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้าและไม่ได้ทอผ้าแล้ว อายุ 71 ปีขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ไหมที่เลี้ยงและนำมาทอผ้าเป็นไหมพันธุ์อะไร						
พันธุ์พื้นเมือง	15	100	24	85.71	7	100
พันธุ์ที่พัฒนากรนำมาให้เลี้ยง	-	-	-	-	-	-
2. หน่วยพัฒนากร เคยนำพันธุ์ไหมจากต่างประเทศ มาให้ท่านเลี้ยงหรือไม่						
เคย	4	26.66	6	21.42	-	-
ไม่เคย	11	73.33	21	75	7	100
3. กรณีที่เคยเลี้ยงไหมพันธุ์ต่างประเทศ ท่านเห็นว่าคุณภาพของเส้นไหมเป็นอย่างไร						
ดี	-	-	4	14.28	-	-
ไม่ดี	4	26.66	2	7.14	-	-
4. ต้นหม่อนมาเลี้ยงไหมเป็นพันธุ์อะไร						
พันธุ์พื้นเมือง	15	100	28	100	-	-
พันธุ์ที่พัฒนากรนำมาให้ปลูก	-	-	-	-	-	-
5. ท่านเคยใช้เส้นไหมที่มีขายสำเร็จหรือไม่						

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป		
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	
6. ในกรณีที่ท่านเคยนำเส้นไหม สำเร็จมาทอผ้า ท่านเห็นว่าคุณ ภาพดีกว่าเส้นไหมพันธุ์พื้นเมือง หรือไม่	เคย	-	-	5	17.85	-	-
	ไม่เคย	5	100	25	89.28	7	100
	ดี	-	-	2	7.14	-	-
	ไม่ดี	-	-	5	17.85	-	-

วิเคราะห์ผลตารางที่ 5

กลุ่มผู้รับการสืบทอดการทอผ้า เกณฑ์อายุ 31-50 ปี

ไหม

1. ไหมพันธุ์ที่สตรีไทยทรงดำนำมาเลี้ยง คือไหมพันธุ์พื้นเมืองคิดเป็นร้อยละ 100
2. สตรีไทยทรงดำ ผู้เคยเลี้ยงไหมพันธุ์ต่างประเทศที่พัฒนาการประจำอำเภอให้นำมาให้เลี้ยงคิดเป็นร้อยละ 26.66 และไม่เคยเลี้ยงอีกร้อยละ 73.33
3. สตรีไทยทรงดำที่เคยเลี้ยงไหมพันธุ์ต่างประเทศ เห็นว่าคุณภาพของเส้นไหม ไม่ดีเท่าไหมพันธุ์พื้นเมือง คิดเป็นร้อยละ 26.66
4. ดันหม่อนที่ปลูกไว้สำหรับเลี้ยงไหมเป็นพันธุ์พื้นเมืองคิดเป็นร้อยละ 100
5. สตรีไทยทรงดำไม่เคยทอผ้าด้วยไหมสำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 100
6. ไม่มีคำตอบ

กลุ่มผู้ที่กำลังทอผ้าอยู่ในปัจจุบัน เกณฑ์อายุ 51-70 ปี

ไหม

1. ไหมพันธุ์ที่สตรีไทยทรงดำนานำมาเลี้ยง คือไหมพันธุ์พื้นเมืองคิดเป็นร้อยละ 85.71
2. สตรีไทยทรงดำผู้เคยเลี้ยงไหมพันธุ์ต่างประเทศที่พัฒนากรประจำอำเภอให้นำมาให้เลี้ยงคิดเป็นร้อยละ 21.42 และไม่เคยเลี้ยงคิดเป็นร้อยละ 75
3. สตรีไทยทรงดำที่เคยเลี้ยงไหมพันธุ์ต่างประเทศเห็นว่าคุณภาพของเส้นไหมไม่ดีคิดเป็นร้อยละ 7.14 และเห็นว่าดี คิดเป็นร้อยละ 14.28
4. ต้นหม่อนที่ปลูกไว้สำหรับเลี้ยงไหมเป็นพันธุ์พื้นเมืองคิดเป็นร้อยละ 100
5. สตรีไทยทรงดำไม่เคยทอผ้าด้วยไหมสำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 89.28 และเคยทอผ้าด้วยไหมสำเร็จรูปคิดเป็นร้อยละ 17.85
6. สตรีไทยทรงดำที่เคยนำเส้นไหมสำเร็จรูปมาทอผ้าที่เห็นว่าคุณภาพดีมีร้อยละ 7.14 และเห็นว่าไม่ดี คิดเป็นร้อยละ 17.85

กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า ในปัจจุบันไม่ได้ทอผ้าแล้ว เกณฑ์อายุ 71 ปีขึ้นไป

ไหม

1. ไหมพันธุ์ที่สตรีไทยทรงดำนานำมาเลี้ยง คือไหมพันธุ์พื้นเมืองคิดเป็นร้อยละ 100
2. สตรีไทยทรงดำผู้ไม่เคยเลี้ยงไหมพันธุ์ต่างประเทศที่พัฒนากรประจำอำเภอให้นำมาให้เลี้ยงคิดเป็นร้อยละ 100
3. ไม่มีคำตอบ
4. ต้นหม่อนที่ปลูกไว้สำหรับเลี้ยงไหมเป็นพันธุ์พื้นเมืองคิดเป็นร้อยละ 100
5. สตรีไทยทรงดำไม่เคยทอผ้าด้วยไหมสำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 100
6. ไม่มีคำตอบ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของสตรีไทยทรงดำที่ทอผ้า เกี่ยวกับ วัสดุ-อุปกรณ์ (ใยสังเคราะห์) จำแนกตามสถานภาพ

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอดการทอผ้า อายุ 31-50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้าและไม่ได้ทอผ้าแล้ว อายุ 71 ปีขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ท่านเคยใช้เส้นใยชนิดอื่นที่นอกเหนือจากฝ้ายและไหมหรือไม่						
เคย	-	-	5	17.85	3	42.85
ไม่เคย	15	100	23	82.14	4	57.14
2. จากข้อ 1. ถ้าเคยท่านนำมาทอผ้าชนิดใด						
ผ้าซิ่น	11	73.33	22	78.57	3	42.85
ผ้าเบียว	-	-	-	-	-	-
ผ้าที่เป็นของใช้อื่นๆ	7	46.66	9	32.14	-	-
3. ท่านเห็นว่าใยสังเคราะห์เมื่อนำมาทอเป็นผ้า มีคุณภาพเป็นอย่างไร						
ดีกว่าฝ้ายและไหม	4	26.66	10	35.71	1	14.28
ไม่ดีกว่าฝ้ายและไหม	11	73.33	15	53.57	2	28.57
4. ท่านชอบทอผ้าด้วยใยสังเคราะห์หรือไม่						
ชอบ	5	33.33	11	39.28	2	28.57
ไม่ชอบ	12	80	19	67.85	5	71.42

ตารางที่ 6

กลุ่มผู้รับการสืบทอดการทอผ้า เกณฑ์อายุ 31-50 ปี

1. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 66.66 เคยทอผ้าด้วยใยสังเคราะห์ และไม่เคยทอผ้าด้วยใยสังเคราะห์ คิดเป็นร้อยละ 33.33
2. สตรีไทยทรงดำนำเส้นใยสังเคราะห์มาทอเป็นผ้าชิ้นคิดเป็นร้อยละ 73.33 และนำมาทอเป็น ของใช้ อื่นๆร้อยละ 46.66
3. สตรีไทยทรงดำเห็นว่าใยสังเคราะห์เมื่อนำมาทอเป็นผ้าแล้วดีกว่าฝ้ายและไหมคิดเป็นร้อยละ 26.66 และเห็นว่าไม่ดีกว่าฝ้ายและไหม ร้อยละ 73.33
4. สตรีไทยทรงดำที่ชอบทอผ้าด้วยใยสังเคราะห์มีร้อยละ 20 และไม่ชอบคิดเป็นร้อยละ 80

กลุ่มผู้ที่กำลังทอผ้าอยู่ในปัจจุบัน เกณฑ์อายุ 51-70

1. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 17.85 เคยทอผ้าด้วยใยสังเคราะห์ และร้อยละ 82.14 ไม่เคยทอผ้าด้วยใยสังเคราะห์
2. สตรีไทยทรงดำนำเส้นใยสังเคราะห์มาทอเป็นผ้าชิ้นคิดเป็นร้อยละ 78.57 และนำมาทอเป็นของใช้ อื่นๆร้อยละ 32.14
3. สตรีไทยทรงดำเห็นว่าใยสังเคราะห์เมื่อนำมาทอเป็นผ้าแล้วดีกว่าฝ้ายและไหมคิดเป็นร้อยละ 35.71 และเห็นว่าไม่ดีกว่าฝ้าย และไหม ร้อยละ 53.57
4. สตรีไทยทรงดำที่ชอบทอผ้าด้วยใยสังเคราะห์มีร้อยละ 28.57 และไม่ชอบคิดเป็นร้อยละ 71.42

กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า ปัจจุบันไม่ได้ทอผ้าแล้ว เกณฑ์อายุ 71 ปีขึ้นไป

1. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 42.85 เคยทอผ้าด้วยใยสังเคราะห์ และร้อยละ 57.14 ไม่เคย ทอผ้าด้วยใยสังเคราะห์
2. สตรีไทยทรงดำนำเส้นใยสังเคราะห์มาทอเป็นผ้าชิ้นคิดเป็นร้อยละ 42.85
3. สตรีไทยทรงดำเห็นว่าใยสังเคราะห์เมื่อนำมาทอเป็นผ้าแล้วดีกว่าฝ้ายและไหมคิดเป็นร้อยละ 14.28 และเห็นว่าไม่ดีกว่าฝ้ายและไหมร้อยละ 28.57
4. สตรีไทยทรงดำที่ชอบทอผ้าด้วยใยสังเคราะห์มีร้อยละ 28.57 และไม่ชอบคิดเป็นร้อยละ 71.42

ตารางที่ 7 ค่าความถี่และค่าร้อยละของสตรีไทยทรงดำที่ทอผ้าเกี่ยวกับ วัสดุ-อุปกรณ์ (อุปกรณ์ และ เครื่องมือทอผ้า) จำแนกตามเกณฑ์อายุ

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. อุปกรณ์ที่ใช้ทอผ้าเรียกว่ากี่	15	100	28	100	7	100
2. มี ผู้รู้ จัก ส่วนประกอบของกี่ ซึ่ง ประกอบด้วยส่วนต่างๆทั้งสิ้น 16 รายการ ดังนี้						
1. ตัวกี่						
2. พืม						
3. เขา (ตะกอ)						
4. กระสวย						
5. รอก (มะปิ่นหรือมะหัน)						
6. หลอดด้ายเล็ก (หลอดน้อย)						
7. หลอดด้ายใหญ่ (หลอดหลวง)						
8. ไม้สะปัน						
9. ไม้ตีนยัน						
10. ไม้แป้นกึ่ง						
11. ไม้แปรง						
12. ไม้ทามเขาทุ						
13. ไม้ถ่างทุ						
14. ถงใส่ด้านเส้นยืน(ถุงเจือทุ)						
15. ตะกร้าใส่หลอดด้าย(กะซ้า หลอด)						

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
16. กระบอกใส่เส้น (เฉพาะทอผ้า ไหมเท่านั้น) มีผู้รู้จักส่วนประกอบของกี่	15	100	28	100	7	100
3. อุปกรณ์และส่วนประกอบต่างๆ ของกี่มีขายสำเร็จหรือไม่						
มี	15	100	28	100	7	100
ไม่มี	13	13.33	6	21.42	-	-
4. ถ้าไม่มีขาย ใครเป็นผู้ทำอุปกรณ์ เหล่านี้ให้ท่าน						
พ่อ	7	46.66	2	7.14	1	14.28
สามี	3	20	20	71.42	5	71.42
ลูกชาย	1	6.66	-	-	-	-
ผู้อื่น	1	6.66	1	3.57	2	28.57
ทำเอง	1	6.66	3	10.71	-	-
5. ถ้าอุปกรณ์เหล่านี้ชำรุด เสียหาย ท่านซ่อมแซมได้เองหรือไม่						
ได้	13	86.66	26	92.85	7	100
ไม่ได้	2	13.33	2	7.14	-	-

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
6. ถ้าซ่อมเองไม่ได้ ผู้ที่ซ่อมแซมให้ ท่านคือ						
พ่อ	1	6.66	-	-	-	-
สามี	1	6.66	4	14.28	-	-
ลูกชาย	-	-	-	-	-	-
คนอื่นๆ	-	-	-	-	-	-
7. อุปกรณ์สำหรับปั่นฝ้ายประกอบ ด้วยอะไรบ้าง						
1. อีว						
2. ไม้ถาดฝ้าย						
3. ไนปั่นฝ้าย						
4. ชุน (กระบุงก้นยาว)						
5. ไม้กึ่งทง						
มีผู้รู้จักอุปกรณ์สำหรับปั่นฝ้าย	15	100	28	100	7	100
8. อุปกรณ์สำหรับสาวไหมประกอบ ด้วยอะไรบ้าง						
1. เต้า และหม้อต้มนไหม						
2. ไม้จวงสาว						
3. ไม้ชืบ						
4. กระดิ่ง (กะโล่)						
5. กระดิ่งก้นลึก(เหลาะหม้อน)						
6. เป็ย						

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
7. ใส่หลอด(เปลี่ยนหลอด) มีผู้รู้จักอุปกรณ์สำหรับสาวไหม	15	100	28	100	7	100
9. ทั้งฝ้ายและไหมเมื่อทำเป็นเส้นใย แล้ว ท่านเก็บไว้อย่างไร						
ใส่ถุงผ้าหรือห่อผ้า	15	100	28	100	7	100
เก็บวิธีอื่นๆ	-	-	-	-	-	-

วิเคราะห์ผลตารางที่ 7

กลุ่มผู้รับการสืบทอดการทอผ้า เกณฑ์อายุ 31-50 ปี

1. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 100 เรียกเครื่องมือทอผ้าว่าก๊
2. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 100 สามารถบอกชื่ออุปกรณ์ แต่ละชิ้นในตัวที่ทอผ้าได้ดังนี้ ตัวก๊ พิม เขา (ตะกอก) กระสวย รอก (มะปิ่นหรือมะหัน) หลอดด้ายเล็ก(หลอดน้อย) หลอดด้ายใหญ่ (หลอดหลวง) ถุงเจือหู ตะกร้าใส่หลอดด้าย (กระช้ำหลอด)
3. อุปกรณ์ต่างๆ และส่วนประกอบของตัวก๊ร้อยละ 13.33 เห็นว่ามีชาย และร้อยละ 86.66 เห็นว่าไม่มีชาย
4. สตรีไทยทรงดำที่เห็นว่าอุปกรณ์การทอผ้าไม่มีชาย และมีผู้ทำให้ร้อยละ 46.66 คือพ่อ ร้อยละ 20 คือสามี ร้อยละ 6.66 คือลูกชาย ร้อยละ 6.66 คือผู้อื่น และร้อยละ 6.66 สามารถทำตัวเอง
5. สตรีไทยทรงดำสามารถซ่อมแซมอุปกรณ์การทอผ้าเองได้เมื่ออุปกรณ์ชำรุดเสียหายคิดเป็น ร้อยละ 86.66 และไม่สามารถซ่อมแซมเองได้คิดเป็นร้อยละ 13.33

6. สตรีไทยทรงดำผู้ที่ไม่สามารถซ่อมแซมอุปกรณ์การทอผ้าซึ่งชำรุดเสียหายได้ผู้ที่ซ่อมแซมให้คือพ่อ ร้อยละ 6.66 และสามีซ่อมแซมให้ร้อยละ 6.66
7. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 100 รู้จักและสามารถบอกชื่ออุปกรณ์ที่ใช้ปั่นฝ้ายได้คือ อี้ว ไม้ถามฝ้าย ชุน ไนปั่นฝ้าย ไม้กึ่งกง
8. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 100 รู้จักและสามารถบอกอุปกรณ์สำหรับสาวไหมได้ คือ หม้อต้มไหม และเตาไฟ ไม้จวงสาว ไม้ซิบ กระดัง (กะโล่) กระดังเลี้ยงไหม (ตกหม้อน) เปี้ย เอื่อม ผี้น หลอด
9. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 100 เก็บเส้นใย ฝ้าย และไหม ก่อนนำมาทอผ้าโดยเก็บใส่ไว้ในถุงผ้า หรือ ห่อผ้าไว้

กลุ่มผู้ที่กำลังทอผ้าอยู่ในปัจจุบัน เกณฑ์อายุ 51-70 ปี

1. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 100 เรียกเครื่องมือทอผ้าว่ากี่
2. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 100 สามารถบอกชื่ออุปกรณ์ แต่ละชิ้นในตัวกี่ทอผ้าได้ดังนี้ ตัวกี่ พืม เขา (ตะกอก) กระสวย รอก (มะปิ่นหรือมะหัน) หลอดด้ายเล็ก(หลอดน้อย) หลอดด้ายใหญ่ (หลอดหลวง) ฎงเจือหู ตะกร้าใส่หลอดด้าย (กระช้ำหลอด)
3. อุปกรณ์ และส่วนประกอบของตัวกี่ร้อยละ 21.42 เห็นว่ามีขาย และร้อยละ 85.71 เห็นว่าไม่มีขาย
4. สตรีไทยทรงดำที่เห็นว่าอุปกรณ์การทอผ้าไม่มีขาย และมีผู้ทำให้ร้อยละ 7.14 คือพ่อ ร้อยละ 71.42 คือสามีทำให้ ร้อยละ 3.57 คือผู้อื่นทำให้ และร้อยละ 10.71 ทำได้เอง
5. สตรีไทยทรงดำสามารถซ่อมแซมอุปกรณ์การทอผ้าเองได้เมื่ออุปกรณ์ชำรุดเสียหายคิดเป็น ร้อยละ 92.85 และไม่สามารถซ่อมแซมเองได้คิดเป็นร้อยละ 7.14
6. สตรีไทยทรงดำผู้ที่ไม่สามารถซ่อมแซมอุปกรณ์การทอผ้าซึ่งชำรุดเสียหาย ผู้ที่ซ่อมแซมให้คือสามี คิดเป็นร้อยละ 14.28
7. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 100 รู้จักและสามารถบอกชื่ออุปกรณ์ที่ใช้ปั่นฝ้ายได้คือ อี้ว ไม้ถามฝ้าย ชุน ไนปั่นฝ้าย ไม้กึ่งกง
8. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 100 รู้จักและสามารถบอกอุปกรณ์สำหรับสาวไหมได้ คือ หม้อต้มไหม และเตาไฟ ไม้จวงสาว ไม้ซิบ กระดัง (กะโล่) กระดังเลี้ยงไหม (ตกหม้อน) เปี้ย เอื่อม ผี้น หลอด

9. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 100 เก็บเส้นใย ฝ้าย และไหม ก่อนนำมาทอผ้าโดยเก็บใส่ไว้ในถุงผ้า หรือ ห่อผ้าไว้

กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า ปัจจุบันไม่ได้ทอผ้าแล้ว เกณฑ์อายุ 71 ปีขึ้นไป

1. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 100 เรียกเครื่องมือทอผ้าว่ากี่
2. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 100 สามารถบอกชื่ออุปกรณ์ แต่ละชิ้นในตัวกี่ทอผ้าได้ดังนี้ ตัวกี่ พืม เขา (ตะกอก) กระสวย รอก (มะปิ่นหรือมะหัน) หลอดด้ายเล็ก(หลอดน้อย) หลอดด้ายใหญ่ (หลอดหลวง) ถุงเจือหู ตะกร้าใส่หลอดด้าย (กระช้ำหลอด)
3. อุปกรณ์ และส่วนประกอบของตัวกี่ร้อยละ 100 เห็นว่าไม่มีขาย
4. สตรีไทยทรงดำที่เห็นว่าอุปกรณ์การทอผ้าไม่มีขาย และมีผู้ทำให้ร้อยละ 14.28 คือพ่อ ร้อยละ 71.42 คือสามีทำให้ ร้อยละ 28.57 คือผู้อื่นทำให้
5. สตรีไทยทรงดำสามารถซ่อมแซมอุปกรณ์การทอผ้าเองได้เมื่อ อุปกรณ์ชำรุดเสียหาย คิดเป็น ร้อยละ 100
6. ไม่มีคำตอบ
7. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 100 รู้จักและสามารถบอกชื่ออุปกรณ์ที่ใช้ปั่นฝ้ายได้คือ อี้ว ไม้ถาบฝ้าย ชุน ไนปั่นฝ้าย ไม้กึ่งกง
8. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 100 รู้จักและสามารถบอกอุปกรณ์สำหรับสาวไหมได้ คือ หม้อต้มไหม และเตาไฟ ไม้จวงสาว ไม้ชีบ กระดัง (กะโล่) กระดังเลี้ยงไหม (ตกหม้อน) เป็ย เอื่อม เป็ยน หลอด
9. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 100 เก็บเส้นใย ฝ้าย และไหม ก่อนนำมาทอผ้าโดยเก็บใส่ไว้ในถุงผ้า หรือ ห่อผ้าไว้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ค่าความถี่และค่าร้อยละของสตรีไทยทรงดำที่ทอผ้าเกี่ยวกับ ลวดลาย จำแนกตามสถานภาพ

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. การทำลวดลายของเสื้อผ้า จำเป็นต้องทำให้เหมือนกับของผู้ อื่นหรือไม่						
เหมือน	6	40	7	25	1	14.28
ไม่เหมือน	9	60	21	75	6	85.71
2. ท่านเคยเรียนปักผ้าหรือไม่						
เคย	14	93.33	25	89.28	7	100
ไม่เคย	1	6.66	3	10.71	-	-
3. วิธีการปักผ้า ปักด้วยวิธีใด						
นับเส้นด้าย	15	100	28	100	7	100
เขียนลวดลาย	-	-	-	-	-	-
มีลวดลายเฉพาะ	-	-	-	-	-	-
4. ลวดลายปักผ้าใช้กับของใช้ชนิด ใด						
เสื้อผ้า	15	100	28	100	7	100
ผ้าเบียด	15	100	28	100	7	100
ของใช้อื่นๆ	14	93.33	28	100	4	57.14
5. ลวดลายที่ใช้ปักมีชื่อเรียกหรือไม่						
มี	15	100	28	100	7	100
ไม่มี	-	-	-	-	-	-
6. ลวดลายปักผ้าที่ท่านชอบที่สุด คือ ลายอะไร						

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ลายดอกเต้า(ดอกน้ำเต้า)	3	20	2	7.14	2	28.57
ลายดาวลอย	2	13.33	4	14.28	-	-
ลายดอกแก้ว	1	6.66	3	10.71	1	14.28
เอื้องดอกจันทร์	1	6.66	8	28.57	1	14.28
เอื้องแก่นแดง	3	20	3	10.71	1	14.28
ลายตานกแก้ว	2	13.33	3	10.71	3	42.85
ลายชอกูด	3	20	6	21.42	3	42.85
ลายที่ขอบรองลงมาคือ						
ลายตานกแก้ว	4	26.66	7	25	4	57.14
เอื้องดอกจันทร์	2	13.33	5	17.85	2	28.57
ลายหลิมหลาม	3	20	8	28.57	3	42.85
เอื้องแก่นแดง	6	40	7	25	5	71.42
ลายหงอนนาค(หงอนเงือก)	2	13.33	2	7.14	2	28.57
เอื้องชอดชด	2	13.33	5	17.85	3	42.85
ลายดอกผักแว่น	3	20	5	17.85	3	42.85
ลายดอกเต้า(ดอกน้ำเต้า)	3	20	11	39.28	3	42.28
ลายชอกูด	5	33.33	9	32.14	1	14.28
ลายหมาย่า(ฮอยหมาย่า)	2	13.33	4	14.28	1	14.28
7. ถ้าเป็นลายปักผ้าเส้นใยที่นำมา ปักเป็นเส้นใยชนิดใด						
ไหม	15	100	28	100	7	100
ฝ้าย	10	66.66	8	28.57	-	-

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป		
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	
8. ลวดลายปะผ้าที่นิยมทำกันมาก ใช้กับงานชนิดใด	อื่นๆ	2	13.33	7	25	-	-
	เสื่อผ้า	15	100	28	100	7	100
	ของใช้อื่นๆ	13	86.66	28	100	5	71.42
9. ผ้าสีที่นำมาใช้ทำลวดลายในการ ปะผ้า นิยมใช้	ผ้าไหม	15	100	28	100	7	100
	ผ้าฝ้าย	-	-	-	-	-	-
	ผ้าทอจากใยสังเคราะห์	-	-	-	-	-	-
10. วิธีการทำลวดลาย ในการปะผ้า ใช้วิธีใด	ตริ่งให้แน่น	2	13.33	6	21.42	5	71.42
	ซ้อนกัน	14	93.33	27	96.42	7	100
	วิธีอื่นๆ	2	13.33	8	28.57	2	28.57
11. ลวดลายของการปะผ้า ดัดแปลง มาจากธรรมชาติใช่หรือไม่	ใช่	14	93.33	28	100	7	100
	ไม่ใช่	1	6.66	-	-	-	-
12. ชื่อลวดลายการปะผ้า คือชื่อลวด ลายเดียวกันกับลวดลายปักผ้าใช่ หรือไม่							

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป		
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	
13. ท่านคิดว่าการทำลายด้วย วิธีการปักผ้า และวิธีการปะผ้าวิธี ใดยากกว่ากัน	ใช่	4	26.66	6	21.42	2	28.57
	ไม่ใช่	11	73.33	22	78.57	5	71.42
14. ท่านชอบลวดลายปักผ้าหรือลวด ลายปะผ้ามากกว่ากัน	ลวดลายปักผ้า	15	100	27	96.42	6	85.71
	ลวดลายปะผ้า	-	-	1	3.57	1	14.28
15. ลวดลายที่ได้จากการทอ ได้แก่ ผ้าประเภทใด	ชอบลวดลายปักผ้า	4	26.66	7	25	2	28.57
	ชอบลวดลายปะผ้า	11	73.33	21	75	5	71.42
16. ลวดลายที่ใช้ทอผ้าขึ้นไทยทรงดำ (ลายแดงโม) มีชื่อลวดอะไรบ้าง	ผ้าขึ้น	15	100	28	100	7	100
	ผ้าเบี้ยว	-	-	-	-	-	-
	ผ้าที่เป็นของใช้อื่นๆ	-	-	-	-	-	-
ลายตาห่มู่	ลายตาห่มู่	15	100	28	100	7	100
	ลายตากีบ	15	100	28	100	7	100
	ลายหยัก	15	100	28	100	7	100

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
17. ลวดลายของผ้าชิ้นต้องทำตาม ลวดลายของเดิมใช้หรือไม่						
ใช่	15	100	28	100	7	100
ไม่ใช่	-	-	-	-	-	-
18. ท่านมีความรู้เรื่องลวดลายในถิ่น เดิม (เมืองแกง) หรือไม่						
รู้	6	40	12	42.85	1	14.28
ไม่รู้	9	60	16	57.14	6	85.71
19. ถ้าท่านรู้ ท่านเห็นว่าลวดลาย เหล่านี้มันเปลี่ยนแปลงไปบ้าง หรือไม่						
เปลี่ยน	11	73.33	16	57.14	3	42.85
ไม่เปลี่ยน	4	26.66	12	42.85	4	57.14
20. ลวดลายปักผ้า และลวดลายปะ ผ้าของที่บ้านท่าน อายุเท่าแก่ ที่ สุดประมาณกี่ปี						
50-69 ปี	5	33.33	5	17.85	1	14.28
70-99 ปี	14	93.33	9	32.14	1	14.28
100 ปีขึ้นไป	1	6.66	10	35.71	5	71.42
21. ถ้ามีใครเป็นผู้ทำลวดลายนั้น						
ทำเอง	-	-	5	17.85	2	28.57
แม่	7	46.66	22	78.57	4	57.14

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ย่า	2	13.33	1	3.57	-	-
ยาย	8	53.33	8	28.57	1	14.28
ย่าทวด	1	6.66	-	-	-	-
ญาติคนอื่น ๆ	2	13.33	13	46.42	-	-
22. ท่านสามารถทำตามลวดลายเดิม นั้นได้หรือไม่						
ทำได้	15	100	28	100	7	100
ทำไม่ได้	-	-	-	-	-	-
23. ท่านรู้จักลวดลายปักผ้า และลวด ลายปะผ้า ครบทุกลายหรือไม่						
รู้จักครบทุกลาย	-	-	2	7.14	-	-
รู้จักบางลาย	15	100	26	92.85	7	100
ลวดลายที่รู้จักมีดังนี้						
ลวดลายปักผ้า						
ลายขอซูด	15	100	28	100	7	100
ลายดาวลอย	3	20	5	17.85	3	42.85
ลายหมาย่า(ฮอยหมาย่า)	3	20	7	25	2	28.57
ลายเหลื่อมหลาม	8	53.33	10	35.71	3	42.85
ลายหลอนนาค(หงอนเงือก)	1	6.66	4	14.28	5	71.42
ลายดอกเต้า(ดอกน้ำเต้า)	10	66.66	18	100	5	71.42
เอื้อขอตขอ	1	6.66	5	17.85	2	28.57
เอื้อดอกจันทร์	2	13.33	10	35.71	5	71.42

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการสัมภาระณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ลายดอกผักแว่น	15	100	10	35.71	3	42.85
ลายดอกแก้ว	9	60	12	42.85	3	42.85
เอื้อแก่นแดง	7	46.66	13	46.42	6	85.71
ลายตานกแก้ว	7	46.66	8	28.57	6	85.71
ลวดลายปะผ้า						
ลายดอกจันทร์	9	60	15	53.57	6	85.71
ลายขาบัว(ขาบัวแก้ว)	5	33.33	15	53.57	5	71.42
ดอกพรม	13	86.66	23	82.14	5	71.42
ลายดอก 8 กลีบ	11	73.33	22	78.57	7	100
ลายบานจ่าย	11	73.33	21	75	7	100
ลายดอกเข็ม	3	20	8	28.57	2	28.57

ผลตารางที่ 8

กลุ่มผู้รับการสืบทอดการทอผ้า เกณฑ์อายุ 31-50

1. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 40 เห็นว่าจำเป็นต้องทำลวดลายให้เหมือนกับผู้อื่น ร้อยละ 60 เห็นว่าไม่จำเป็นต้องทำให้เหมือนผู้อื่น
2. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 93.33 เคยเรียนปักผ้า และร้อยละ 6.66 ไม่เคยเรียนปักผ้า
3. วิธีปักผ้าของสตรีไทยทรงดำ ใช้วิธีนับเส้นด้าย คิดเป็นร้อยละ 100
4. สตรีไทยทรงดำ จะปักลวดลายผ้าที่ใช้เป็นเสื้อผ้าคิดเป็นร้อยละ 100 ปักผ้าเป็ยร้อยละ 100 และปักเพื่อเป็นของใช้อื่นๆร้อยละ 93.33

5. ลวดลายที่ใช้ปักผ้าของไทยทรงดำ มีชื่อเรียก คิดเป็นร้อยละ 100
6. ลวดลายปักผ้าที่สตรีไทยทรงดำชอบที่สุดคือ ลายดอกเต้า(ลายดอกน้ำเต้า) ร้อยละ 20 ลายดาวลอยร้อยละ 13.33 ลายดอกแก้วร้อยละ 6.66 ลายเอื้องดอกจันทร์ร้อยละ 6.66 ลายเอื้องแก่นแดง ร้อยละ 20 ลายตานกแก้วร้อยละ 13.33 ลายชอกูดร้อยละ 20 ลวดลายที่ชอบรองลงมาคือ ลายตานกแก้วร้อยละ 26.66 ลายเอื้องดอกจันทร์ร้อยละ 13.33 ลายทลิมทลาม ร้อยละ 20 ลายเอื้องแก่นแดงร้อยละ 40 ลายหงอนนาค(ลายหงอนเงือก) ร้อยละ 13.33 ลายเอื้องชอดชอ ร้อยละ 13.33 ลายดอกผักแว่นร้อยละ 20 ลายชอกูดร้อยละ 33.33 ลายหมาย่าร้อยละ 13.33 ลายดอกเต้า (ลายดอกน้ำเต้า) ร้อยละ 20
7. สตรีไทยทรงดำใช้เส้นไหมมาปักลวดลายคิดเป็นร้อยละ 100 ใช้เส้นใยที่เป็นฝ้ายร้อยละ 66.66 และใช้เส้นใยชนิดอื่นๆ อีกร้อยละ 13.33
8. สตรีไทยทรงดำจะนำลวดลายการปะผ้ามาใช้กับงานที่เป็นเสื้อผ้าร้อยละ 100 และนำมาประดับของใช้อื่นๆอีกร้อยละ 86.66
9. สตรีไทยทรงดำนิยมนำผ้าไหมมาทำเป็นลวดลายปะผ้าคิดเป็นร้อยละ 100
10. สตรีไทยทรงดำมีวิธีทำลวดลายปะผ้าด้วยการนำผ้าไหมที่ย้อมสีแล้วมาวางซ้อนกันให้เป็นลวดลาย คิดเป็นร้อยละ 93.33 ด้วยวิธีตริ่งให้แน่นเป็นลวดลายร้อยละ 13.33 และวางในลักษณะอื่นๆ ให้เป็นลวดลายอีกร้อยละ 13.33
11. สตรีไทยทรงดำมีความเห็นว่าลวดลายที่ใช้ในการปะผ้านั้นดัดแปลงมาจากธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 93.33 และเห็นว่าไม่ได้ดัดแปลงมาจากธรรมชาติ ร้อยละ 6.66
12. มีสตรีไทยทรงดำเห็นว่าชื่อลวดลายปักผ้าและลวดลายปะผ้าคือชื่อลายเดียวกันคิดเป็น ร้อยละ 26.66 และเห็นว่าไม่ใช่ชื่อลวดลายเดียวกัน ร้อยละ 73.33
13. สตรีไทยทรงดำมีความเห็นว่าการทำงานลวดลายปักผ้ายากกว่าการทำงานลวดลายปะผ้าร้อยละ 100
14. สตรีไทยทรงดำชอบลวดลายปักผ้ามากกว่าลวดลายปะผ้าคิดเป็นร้อยละ 26.66 และชอบลวดลายปะผ้ามากกว่าลวดลายปักผ้า ร้อยละ 73.33
15. สตรีไทยทรงดำในปัจจุบันทอผ้าที่เป็นลวดลายเฉพาะลวดลายของผ้าชิ้นเท่านั้นคิดเป็นร้อยละ 100
16. สตรีไทยทรงดำสามารถบอกชื่อลายที่ใช้ทอผ้าชิ้นได้คิดเป็นร้อยละ 100 คือลายตาหมู ลายตากีบ และลายหยัก (ลายอ้อมหยัก ลายล้อมหยัก)
17. สตรีไทยทรงดำต้องทอผ้าลวดลายของผ้าชิ้นตามแบบเดิมเท่านั้นคิดเป็นร้อยละ 100
18. สตรีผู้ทอผ้าไทยทรงดำมีความรู้เรื่องลวดลายในถิ่นเดิม (เมืองแกง) คิดเป็นร้อยละ 40 และไม่มีความรู้เรื่องลวดลายในถิ่นเดิมร้อยละ 60

19. สตรีไทยทรงดำที่รู้จักลวดลายในถิ่นเดิมรู้ว่าลวดลายนั้นเปลี่ยนแปลงไปคิดเป็นร้อยละ 73.33 และเห็นว่าไม่เปลี่ยนแปลงคิดเป็นร้อยละ 26.66
20. ในบ้านของสตรีไทยทรงดำที่ผลิตผ้ามีลวดลายจากการปะผ้าและลวดลายการปักผ้าที่เก็บไว้มีอายุเก่าแก่ เฉลี่ยตามอายุของผ้าได้ดังนี้ ผ้าที่มีอายุ 50-69 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.33 ผ้า ที่มีอายุ 70-99 ปี คิดเป็นร้อยละ 93.33 และผ้าที่มีอายุ 100 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 6.66
21. ลวดลายผ้าเก่าเหล่านั้นร้อยละ 53.33 เป็นของยาย ร้อยละ 46.66 เป็นของแม่ ร้อยละ 20 เป็นของย่าทวด ร้อยละ 13.33 เป็นของย่า
22. สตรีไทยทรงดำสามารถทำลวดลายตามแบบเดิมนั้นได้คิดเป็นร้อยละ 100
23. สตรีไทยทรงดำรู้จักลวดลายปักผ้า และลวดลายปะผ้าเป็นเพียงบางลายคิดเป็นร้อยละ 100

ลวดลายที่รู้จักมีดังนี้

ลวดลายปักผ้า

- ลายชอกูด ร้อยละ 100 ลายดาวลอย ร้อยละ 20 ลายหมาง่า ร้อยละ 20
 ลายหลีมหลาม ร้อยละ 53.33 ลายหงอนนาค(ลายหงอนเงือก) ร้อยละ 6.66
 ลายดอกเต้า(ลายดอกน้ำเต้า) ร้อยละ 66.66 ลายเอื้อขอตขอ ร้อยละ 6.66
 ลายเอื้อดอกจันทร์ ร้อยละ 13.33 ลายดอกผักแว่น ร้อยละ 100 ลายดอกแก้ว ร้อยละ 60
 ลายเอื้อแก่นแดง ร้อยละ 46.66 ลายตานกแก้ว ร้อยละ 46.66

ลวดลายปะผ้า

- ลายดอกจันทร์ ร้อยละ 60 ลายขาบัว(ลายขาบัวแก้ว) ร้อยละ 33.33
 ลายดอกพรม ร้อยละ 86.66 ลายดอกแปดกลีบ ร้อยละ 73.33
 ลายบานจ้าย ร้อยละ 73.33 ลายดอกเข็ม ร้อยละ 20

กลุ่มผู้ที่กำลังทอผ้าอยู่ในปัจจุบัน เกณฑ์อายุ 51-70 ปี

1. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 25 เห็นว่าจำเป็นต้องทำลวดลายให้เหมือนกับผู้อื่น ร้อยละ 75 เห็น ว่าไม่จำเป็นต้องทำให้เหมือนผู้อื่น
2. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 89.28 เคยเรียนปักผ้า และร้อยละ 10.71 ไม่เคยเรียนปักผ้า
3. วิธีปักผ้าของสตรีไทยทรงดำ ใช้วิธีนับเส้นด้าย คิดเป็นร้อยละ 100
4. สตรีไทยทรงดำ จะปักลวดลายผ้าที่ใช้เป็นเสื้อผ้าคิดเป็นร้อยละ 100 ปักผ้าเปียวร้อยละ 100 และปักเพื่อเป็นของใช้อื่นๆร้อยละ 100

5. ลวดลายที่ใช้ปักผ้าของไทยทรงดำ มีชื่อเรียก คิดเป็นร้อยละ 100
6. ลวดลายปักผ้าที่สตรีไทยทรงดำชอบที่สุดคือ ลายดอกเต้า(ลายดอกน้ำเต้า) ร้อยละ 7.14 ลาดาวลอย ร้อยละ 14.28 ลายดอกแก้วร้อยละ 10.71 ลายเอื้องดอกจันทร์ ร้อยละ 28.57 ลายเอื้องแก่นแดง ร้อยละ 10.71 ลายตานกแก้ว ร้อยละ 10.71 ลายขอกูด ร้อยละ 21.42 ลวดลายที่ชอบรองลงมาคือ ลายตานกแก้ว ร้อยละ 25 ลายเอื้องดอกจันทร์ร้อยละ 17.85 ลายหลิมหลาม ร้อยละ 28.57 ลายเอื้องแก่นแดง ร้อยละ 25 ลายลายเอื้องขอขอ ร้อยละ 25 ลายหงอนนาค (ลายหงอนเงือก) ร้อยละ 7.14 ลายดอกผักแว่น ร้อยละ 17.85 ลายดอกเต้า(ลายดอกน้ำเต้า) ร้อยละ 39.28 ลายขอกูดร้อยละ 32.14 ลายหมาย่าร้อยละ 14.28
7. สตรีไทยทรงดำ ใช้เส้นใยไหมมาปักลวดลาย คิดเป็นร้อยละ 100 ใช้เส้นใยที่เป็นฝ้าย ร้อยละ 28.57 และเส้นใยชนิดอื่นๆอีกร้อยละ 258. สตรีไทยทรงดำ จะนำลวดลายการปะผ้ามาใช้กับงานที่เป็นเสื้อผ้าร้อยละ 100 และนำมาประดับของใช้อื่นๆอีกร้อยละ 100
9. สตรีไทยทรงดำ นิยมนำผ้าไหมมาทำเป็นลวดลายปะผ้าคิดเป็นร้อยละ 100
10. สตรีไทยทรงดำมีวิธีทำลวดลายปะผ้าด้วยการนำผ้าไหมที่ย้อมสีแล้วมาวางซ้อนกันให้เป็นลวดลาย คิดเป็นร้อยละ 96.42 ด้วยวิธีดั้งเดิมให้เป็นลวดลายร้อยละ 21.42 และวางในลักษณะอื่นๆให้เป็นลวดลายอีกร้อยละ 28.57
11. สตรีไทยทรงดำ มีความเห็นว่าลวดลายที่ใช้ในการปะผ้าที่ดัดแปลงมาจากธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 100
12. สตรีไทยทรงดำเห็นว่าชื่อลวดลายปักผ้า และลวดลายปะผ้า คือชื่อลายเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 21.42 และเห็นว่าไม่ใช่ชื่อลวดลายเดียวกัน ร้อยละ 78.57
13. สตรีไทยทรงดำ มีความเห็นว่าการทำงานลวดลายปักผ้ายากกว่าการทำงานลวดลายปะผ้าร้อยละ 96.42 และเห็นว่าลวดลายปะผ้ายากกว่าลวดลายปักผ้าร้อยละ 3.57
14. สตรีไทยทรงดำ ชอบลวดลายปักผ้ามากกว่าลวดลายปะผ้า คิดเป็นร้อยละ 25 และชอบลวดลายปะผ้ามากกว่าลวดลายปักผ้า ร้อยละ 75
15. สตรีไทยทรงดำในปัจจุบันจะทอผ้าที่เป็นลวดลาย เฉพาะลวดลายของผ้าชิ้นเท่านั้นคิดเป็นร้อยละ 100
16. สตรีไทยทรงดำสามารถบอกชื่อลายที่ใช้ทอผ้าชิ้นได้คิดเป็นร้อยละ 100 คือลายตาหมู ลายตาเก็บ และลายหยัก (ลายอ้อมหยักลายล้อมหยัก)
17. สตรีไทยทรงดำ ต้องทอผ้าลวดลายของผ้าชิ้นตามแบบเดิมเท่านั้นคิดเป็นร้อยละ 100

18. สตรีผู้ทอผ้าไทยทรงดำมีความรู้เรื่องลวดลายในถิ่นเดิม (เมืองแกง) คิดเป็นร้อยละ 42.85 และไม่มีความรู้เรื่องลวดลายในถิ่นเดิมร้อยละ 57.14
19. สตรีไทยทรงดำที่รู้จักลวดลายในถิ่นเดิมรู้ว่าลวดลายนั้นเปลี่ยนแปลงไปคิดเป็นร้อยละ 57.14 และเห็นว่าไม่เปลี่ยนแปลงคิดเป็นร้อยละ 42.85
20. ในบ้านของสตรีไทยทรงดำที่ผลิตผ้ามีลวดลายจากการปะผ้า และลวดลายการปักผ้าที่เก็บไว้มีอายุเก่าแก่ เฉลี่ยตามอายุของผ้าได้ดังนี้ ผ้าที่มีอายุ 50-69 ปีคิดเป็นร้อยละ 17.85 ผ้า ที่มีอายุ 70-99 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.14 และผ้าที่มีอายุ 100 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 35.71
21. ลวดลายผ้าเหล่านั้นร้อยละ 17.85 เป็นของที่ทำเอง, ร้อยละ 78.57 เป็นของแม่ ร้อยละ 28.57 เป็นของยาย ร้อยละ 3.57 เป็นของย่า และร้อยละ 46.42 เป็นของญาติคนอื่น ๆ
22. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 100 สามารถทำลวดลายตามแบบเดิมนั้นได้
23. สตรีไทยทรงดำรู้จักลวดลายปักผ้า และลวดลายปะผ้าเป็นเพียงบางลายคิดเป็นร้อยละ 92.85 และรู้จักทุกลายคิดเป็นร้อยละ 7.14 ลวดลายที่รู้จักมีดังนี้

ลวดลายปักผ้า

ลายชอกูด ร้อยละ 100 ลายดาวลอย ร้อยละ 17.85 ลายหมาย่า ร้อยละ 25
 ลายหลิมหลาม ร้อยละ 35.71 ลายหงอนนาค(ลายหงอนเงือก) ร้อยละ 14.28
 ลายดอกเต้า(ลายดอกน้ำเต้า) ร้อยละ 100 ลายเอื้อขอดขอ ร้อยละ 17.85
 ลายเอื้อดอกจันทร์ ร้อยละ 35.71 ลายดอกผักแว่น ร้อยละ 35.71 ลายดอกแก้ว
 ร้อยละ 42.85

ลายเอื้อแก่นแดง ร้อยละ 46.42 ลายตานกแก้ว ร้อยละ 28.57

ลวดลายปะผ้า

ลายดอกจันทร์ ร้อยละ 53.57 ลายขาบัว(ลายขาบัวแก้ว) ร้อยละ 53.57
 ลายดอกพรม ร้อยละ 82.14 ลายดอกแปดกลีบ ร้อยละ 78.57
 ลายบานจ้าย ร้อยละ 75 ลายดอกเข็ม ร้อยละ 28.57

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า ปัจจุบันไม่ได้ทอผ้าแล้ว เกณฑ์อายุ 71 ปีขึ้นไป

1. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 14.28 เห็นว่าจำเป็นต้องทำลวดลายให้เหมือนกับผู้อื่น ร้อยละ 85.71 เห็นว่าไม่จำเป็นต้องทำให้เหมือนผู้อื่น
2. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 89.28 เคยเรียนปักผ้า และร้อยละ 10.71 ไม่เคยเรียนปักผ้า
3. วิธีปักผ้าของสตรีไทยทรงดำ ใช้วิธีนับเส้นด้าย คิดเป็นร้อยละ 100
4. สตรีไทยทรงดำ จะปักลวดลายผ้าที่ใช้เป็นเสื้อผ้าคิดเป็นร้อยละ 100 ปักผ้าเป็ยวร้อยละ 100 และปักเพื่อเป็นของใช้อื่นๆร้อยละ 57.14
5. ลวดลายที่ใช้ปักผ้าของไทยทรงดำ มีชื่อเรียก คิดเป็นร้อยละ 100
6. ลวดลายปักผ้าที่สตรีไทยทรงดำชอบที่สุดคือ ลายดอกเต้า(ลายดอกน้ำเต้า) ร้อยละ 28.57 ลายดอกแก้ว ร้อยละ 14.28 ลายเอื้องดอกจันทร์ ร้อยละ 14.28 ลายเอื้องแก่นแดง ร้อยละ 14.28 ลายตานกแก้ว ร้อยละ 42.85 ลายชอกกูด ร้อยละ 42.85 ลวดลายที่ชอบรองลงมาคือ ลายตานกแก้ว ร้อยละ 57.14 ลายเอื้องดอกจันทร์ร้อยละ 28.57 ลายทลิมหลาม ร้อยละ 42.85 ลายเอื้องแก่นแดง ร้อยละ 71.42 ลายหงอนนาค (ลายหงอนเงือก) ร้อยละ 28.57 ลายลายเอื้องชอดชอ ร้อยละ 28.57 ลายดอกผักแว่น ร้อยละ 42.85 ลายดอกเต้า(ลายดอกน้ำเต้า) ร้อยละ 42.85 ลายชอกกูดร้อยละ 14.28 ลายหมาย่า ร้อยละ 14.28
7. สตรีไทยทรงดำ ใช้เส้นใยไหมมาปักลวดลาย คิดเป็นร้อยละ 100
8. สตรีไทยทรงดำ จะนำลวดลายการปะผ้ามาใช้กับงานที่เป็นเสื้อผ้าร้อยละ 100 และนำมาประดับของใช้อื่นๆอีกร้อยละ 71.42
9. สตรีไทยทรงดำ นิยมนำผ้าไหมมาทำเป็นลวดลายปะผ้าคิดเป็นร้อยละ 100 ด้วยวิธีจริงให้แน่นเป็นลวดลายร้อยละ 71.42 และวางในลักษณะอื่นๆ ให้เป็นลวดลายอีกร้อยละ 28.57
11. สตรีไทยทรงดำมีความเห็นว่าลวดลายที่ใช้ในการปะผ้าที่นั้นดัดแปลงมาจากธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 100
12. มีสตรีไทยทรงดำเห็นว่าชื่อลวดลายปักผ้าและลวดลายปะผ้าคือชื่อลายเดียวกัน คิดเป็น ร้อยละ 28.57 และเห็นว่าไม่ใช่ชื่อลวดลายเดียวกัน ร้อยละ 71.42
13. สตรีไทยทรงดำมีความเห็นว่าการทำงานลวดลายปักผ้ายากกว่าการทำงานลวดลายปะผ้าร้อยละ 85.71 และเห็นว่าลวดลายปะผ้ายากกว่าลวดลายปักผ้าร้อยละ 14.28

14. สตรีไทยทรงดำ ชอบลวดลายปักผ้ามากกว่าลวดลายปะผ้า คิดเป็นร้อยละ 28.57 และชอบลวดลายปะผ้ามากกว่าลวดลายปักผ้า ร้อยละ 71.42
15. สตรีไทยทรงดำในปัจจุบันทอผ้าที่เป็นลวดลายเฉพาะลวดลายของผ้าชิ้นเท่านั้นคิดเป็นร้อยละ 100
16. สตรีไทยทรงดำสามารถบอกชื่อลายที่ใช้ทอผ้าชิ้นได้คิดเป็นร้อยละ 100 คือลายตาหมู ลายตาเกียบ และลายหยัก (ลายอ้อมหยัก ลายล้อมหยัก)
17. สตรีไทยทรงดำ ต้องทอลวดลายของผ้าชิ้นตามแบบเดิมเท่านั้นคิดเป็นร้อยละ 100
18. สตรีผู้ทอผ้าไทยทรงดำมีความรู้เรื่องลวดลายในถิ่นเดิม (เมืองแกง) คิดเป็นร้อยละ 14.28 และไม่มีความรู้เรื่องลวดลายในถิ่นเดิมร้อยละ 85.71
19. สตรีไทยทรงดำที่รู้จักลวดลายในถิ่นเดิมรู้ว่าลวดลายนั้นเปลี่ยนแปลงไปคิดเป็นร้อยละ 42.85 และเห็นว่าไม่เปลี่ยนแปลงคิดเป็นร้อยละ 57.14
20. ในบ้านของสตรีไทยทรงดำที่ผลิตผ้า มีลวดลายจากการปะผ้า และลวดลายการปักผ้า ที่เก็บไว้มีอายุเก่าแก่เฉลี่ยตามอายุของผ้าได้ดังนี้ ผ้าที่มีอายุ 50-69 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.28 ผ้า ที่มีอายุ 70-99 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.28 และผ้าที่มีอายุ 100 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 71.42
21. ลวดลายผ้าเก่าเหล่านั้นร้อยละ 28.57 เป็นของที่ทำเอง ร้อยละ 57.14 เป็นของแม่ ร้อยละ 14.28 เป็นของยาย
22. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 100 สามารถทำลวดลายตามแบบเดิมนั้นได้
23. สตรีไทยทรงดำรู้จักลวดลายปักผ้า และลวดลายปะผ้าเป็นเพียงบางลายคิดเป็นร้อยละ 100 ลวดลายที่รู้จักมีดังนี้

ลวดลายปักผ้า

ลายชอกูด ร้อยละ 100 ลายดาวลอย ร้อยละ 42.85 ลายหมาย่า ร้อยละ 28.57
 ลายหลิมหลาม ร้อยละ 42.85 ลายหงอนนาค(ลายหงอนเงือก) ร้อยละ 71.42
 ลายดอกเต้า(ลายดอกน้ำเต้า) ร้อยละ 71.42 ลายเอื้อขอขอ ร้อยละ 28.57
 ลายเอื้อดอกจันทร์ร้อยละ 71.42ลายดอกผักแว่น 42.85 ลายดอกแก้ว ร้อยละ 42.85
 ลายเอื้อแก่นแดง ร้อยละ 85.71 ลายตานกแก้ว ร้อยละ 85.71

ลวดลายปะผ้า

ลายดอกจันทร์ ร้อยละ 85.71 ลายขาบัว(ลายขาเบาะบัว) ร้อยละ 71.42
 ลายดอกพรม ร้อยละ 71.42 ลายดอกแปดกลีบ ร้อยละ 100
 ลายบานจ้าย ร้อยละ 100 ลายดอกเข็ม ร้อยละ 28.57

ตารางที่ 9 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของสตรีไทยทรงดำที่ทอผ้าเกี่ยวกับเรื่องสี จำแนก ตามสถานภาพ

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. สีที่ใช้ย้อมฝ้ายและไหมเป็นสี ชนิดเดียวกันหรือไม่						
ใช่	1	6.66	2	7.14	-	-
ไม่ใช่	14	93.33	26	92.85	7	100
2. สีของฝ้าย และสีของไหมที่นำมา ทำลวดลายของบายปักผ้าและ ลายปะผ้านั้น ท่านคิดทำเองได้ ตามใจชอบหรือไม่						
ได้	14	93.33	27	96.42	7	100
ไม่ได้	1	6.66	1	3.57	-	-
3. ส่วนใหญ่ท่านย้อมสีเมื่อเป็นเส้น ใยหรือย้อมสีเมื่อทอเป็นผืนผ้า แล้ว						
ย้อมเมื่อเป็นเส้นใย	9	60	26	92.85	7	100
ย้อมเมื่อทอเป็นผืนผ้าแล้ว	6	40	2	7.14	-	-
4. สีครามเข้ม ที่ท่านใช้ย้อมผ้าท่าน ได้จากพืชชนิดใด						
ต้นคราม-และประตู	15	100	28	100	7	100
5. ท่านมีวิธีการอย่างไร จึงย้อมผ้า ให้เป็นสีครามเข้มเกือบดำ						
ใช้ต้นครามและเปลือกประตู	15	100	28	100	7	100

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
6. ขั้นตอน การทำ (การหมัก) สีคราม จากต้นคราม มีกรรม วิธีตามขั้นตอนอย่างไร						
1. หมักต้นคราม	15	100	28	100	7	100
2. ผสมน้ำปูนแดง	15	100	28	100	7	100
3. ตีน้ำให้เป็นสีดำ	15	100	28	100	7	100
4. ปล่อยให้ไว้ให้ ตก ตะกอนเหนืงใส่ทิ้ง	15	100	28	100	7	100
5. ผสมเนื้อคราม กับ น้ำต่าง ให้เข้ากันใช้ ย้อมผ้าได้	15	100	28	100	7	100
7. ต้นคราม (กอจ้าม) ที่นำมาทำ สีครามทำนได้มาด้วยวิธีใด						
ปลูกเอง	8	53.33	27	96.42	7	100
ซื้อ	6	40	-	-	-	-
วิธีการอื่นๆ	8	53.33	7	25	-	-
8. สีที่ย้อมเส้นไหมที่เป็นสีธรรมชาติ ที่ได้จากพืช และวัสดุอื่นๆ คือ อะไรบ้าง						
สีคราม ได้จาก ต้นคราม	15	100	28	100	7	100
สีดำ ได้จาก ต้นคราม และประตู	15	100	28	100	7	100

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
สีเหลือง ได้จากเมล็ดคำแสด และขมิ้น	15	100	28	100	7	100
สีเขียว ได้จากต้นสมอแฉ้	15	100	28	100	7	100
สีแดง ได้จาก ครั่ง	15	100	28	100	7	100
9. สีที่ใช้ย้อมผ้า ถ้าใช้ไม่หมด สามารถเก็บไว้ใช้ได้หรือไม่						
ได้	15	100	28	100	7	100
ไม่ได้	-	-	-	-	-	-
ถ้าเก็บไว้ได้ เก็บไว้ได้นานเท่าใด						
1 เดือน	-	-	-	-	-	-
3 เดือน	-	-	-	-	-	-
1 ปี	15	100	28	100	7	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9

กลุ่มผู้รับการสืบทอดการทอผ้า เกณฑ์อายุ 31-50 ปี

1. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 93.33 เห็นว่าสีที่ใช้ย้อมฝ้าย และไหม ไม่ใช่สีชนิดเดียวกัน และ ร้อยละ 6.66 เห็นว่าเป็นสีชนิดเดียวกัน
2. สตรีไทยทรงดำเห็นว่าการทำงานลวดลายปักผ้า และลวดลายปะผ้าสามารถคิดสีได้เองตามใจชอบ มี ร้อยละ 93.33 และเห็นว่าคิดเองไม่ได้มีร้อยละ 66.66
3. สตรีไทยทรงดำจะย้อมสีเมื่อเป็นเส้นใยคิดเป็นร้อยละ 60 และจะย้อมเมื่อทอเป็นผืนผ้าแล้ว ร้อยละ 40
4. สีครามเข้มที่สตรีไทยทรงดำนำมาย้อมผ้า คือต้นคราม (กอจ้าม) และเปลือกต้นประดู่ ตากแห้ง คิดเป็นร้อยละ 100
5. วิธีการที่สตรีไทยทรงดำย้อมผ้าให้เป็นสีครามเข้มจนเกือบดำ คิดเป็นร้อยละ 100 คือย้อมด้วย น้ำครามหลายๆ ครั้ง และย้อมทับด้วยเปลือกประดู่ตากแห้ง
6. ขั้นตอนที่สตรีไทยทรงดำ ทำน้ำคราม (วิธีหมักต้นคราม) คิดเป็นร้อยละ 100 คือ
 1. นำต้นครามแช่น้ำประมาณ 1-2 วัน ให้ต้นครามเน่า แล้วนำกากทิ้ง (ต้นคราม 10 ก.ก./ น้ำ 5 ปีบ)
 2. นำปูนแดงผสมน้ำที่แช่ต้นครามจนกลายเป็นน้ำสีเหลือง
 3. ใช้ไม้กะชิว (กระไม้ทุ้ง) ตีจนน้ำสีเหลือง กลายเป็นสีคราม (สมัยโบราณ ใช้คนด้วยมือ)
 4. ปล่อยทิ้งไว้ให้เนื้อครามนอนกัน เหน่าใสๆทิ้ง เหลือแต่เนื้อคราม
 5. เก็บเนื้อครามใส่ภาชนะปากกว้าง เช่นโอ่งปากกว้าง แล้วผสมด้วยน้ำด่าง(น้ำขี้เถ้า) หรือน้ำตาลหรือเหล้า (แอลกอฮอล์) ผสมให้เข้ากัน จึงนำมาใช้ย้อมผ้าได้
7. สตรีไทยทรงดำ ใช้ต้นครามย้อมผ้า ร้อยละ 53.33 ได้จากการปลูกเอง ร้อยละ 40 ได้จากการซื้อ และร้อยละ 53.33 ได้มาด้วยวิธีการอื่นๆ
8. สตรีไทยทรงดำ ย้อมไหมและฝ้าย โดยวิธีธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 100 ได้จากพืชชนิดเดียวกัน ทั้งหมด คือ

สีครามได้จาก ต้นคราม (กอจ้าม)

สีดำ ได้จาก ต้นคราม และเปลือกประดู่

สีแดง ได้จาก ครั่ง

สีเขียวได้จาก เปลือกต้นสมอ (กอแซ่)

สีเหลือง ได้จาก เมล็ดคำแสด (มะขมปู้) และขมิ้นชัน

9. สตรีไทยทรงดำที่ย้อมผ้าคิดเป็นร้อยละ 100 สามารถเก็บสีที่ใช้ไม่หมดไว้ใช้ได้อีก และร้อยละ 100 เห็นว่าสามารถเก็บไว้ได้ 1 ปีขึ้นไป

กลุ่มผู้ที่กำลังทอผ้าอยู่ในปัจจุบัน เกณฑ์อายุ 51-70 ปี

1. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 92.85 เห็นว่าสีที่ใช้ย้อมผ้า และไหม ไม่ใช่สีชนิดเดียวกัน และ ร้อยละ 7.14 เห็นว่าเป็นสีชนิดเดียวกัน
2. สตรีไทยทรงดำเห็นว่าการทำงานละลาย ปักผ้า และลวดลายปะผ้า สามารถคิดสีได้เองตามใจชอบ มี ร้อยละ 96.42 และเห็นว่าคิดเองไม่ได้มีร้อยละ 3.57
3. สตรีไทยทรงดำจะย้อมสีเมื่อเป็นเส้นใยคิดเป็นร้อยละ 92.85 และจะย้อมเมื่อทอเป็นผืนผ้าแล้ว ร้อยละ 7.14
4. สีครามเข้มที่สตรีไทยทรงดำนำมาย้อมผ้าคือต้นคราม (กอจ้าม) และเปลือกต้นประดู่ ตากแห้ง คิดเป็นร้อยละ 100
5. วิธีการที่สตรีไทยทรงดำย้อมผ้าให้เป็นสีครามเข้มจนเกือบดำ คิดเป็นร้อยละ 100 คือย้อมด้วย น้ำคราม หลายๆ ครั้ง และย้อมทับด้วยเปลือกประดู่ตากแห้ง
6. ขั้นตอนที่สตรีไทยทรงดำ ทำน้ำคราม (วิธีหมักต้นคราม) คิดเป็นร้อยละ 100 คือ
 1. นำต้นครามแช่น้ำประมาณ 1-2 วัน ให้ต้นครามเน่า แล้วนำกากทิ้ง (ต้นคราม 10 กก./ น้ำ 5-6 ปี๊บ
 2. นำปูนแดงผสมน้ำที่แช่ต้นครามจนกลายเป็นน้ำสีเหลือง
 3. ใช้ไม้กะชั้ว (ไม้กระทุ้ง) ตีจนน้ำสีเหลือง กลายเป็นสีคราม (สมัยโบราณ ใช้คนด้วยมือ)
 4. ปล่อยทิ้งไว้ให้เนื้อครามนอนกัน หน้าใสๆทิ้ง เหลือแต่เนื้อคราม
 5. เก็บเนื้อครามใส่ภาชนะปากกว้าง เช่นโอ่งปากกว้าง แล้วผสมด้วยน้ำต่าง(น้ำขี้เถ้า) หรือน้ำตาลหรือเหล้า (แอลกอฮอล์) ผสมให้เข้ากัน จึงนำมาใช้ย้อมผ้าได้
7. สตรีไทยทรงดำใช้ต้นครามย้อมผ้า ร้อยละ 96.42 ได้จากการปลูกเอง ร้อยละ 25 ได้มาด้วยวิธีการอื่นๆ
8. สตรีไทยทรงดำย้อมไหมและผ้า โดยวิธีธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 100 ได้จากพืชชนิดเดียวกันทั้งหมด คือ

สีครามได้จาก ต้นคราม (กอจ้าม)

สีดำ ได้จาก ต้นคราม และเปลือกประตู

สีแดง ได้จาก ครั่ง

สีเขียวได้จาก เปลือกต้นสมอ (กอแซ่)

สีเหลือง ได้จาก เมล็ดคำแสด (มะชมปู้) และขมิ้นชัน

9. สตรีไทยทรงดำที่ย้อมผ้าคิดเป็นร้อยละ 100 สามารถเก็บสีที่ใช้ไม่หมดไว้ใช้ได้อีก และ ร้อยละ 100 เห็นว่าสามารถเก็บไว้ได้ 1 ปีขึ้นไป

กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า ปัจจุบันไม่ได้ทอผ้าแล้ว เกณฑ์อายุ 71 ปีขึ้นไป

1. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 100 เห็นว่าสีที่ใช้ย้อมผ้า และไหม ไม่ใช่สีชนิดเดียวกัน
2. สตรีไทยทรงดำเห็นว่าการทาลวดลาย ปักผ้า และลวดลายปะผ้าสามารถคิดสีได้เองตามใจชอบ มี ร้อยละ 96.42 และเห็นว่าคิดเองไม่ได้มีร้อยละ 3.57
3. สตรีไทยทรงดำ จะย้อมสีเมื่อเป็นเส้นใย คิดเป็นร้อยละ 92.85 และจะย้อมเมื่อทอเป็นผืนผ้าแล้ว ร้อยละ 7.14
4. สีครามเข้มที่สตรีไทยทรงดำ นำมาย้อมผ้า คือต้นคราม (กอจ้าม) และเปลือกต้นประตู ตากแห้ง คิดเป็นร้อยละ 100
5. วิธีการที่สตรีไทยทรงดำย้อมผ้าให้เป็นสีครามเข้มจนเกือบดำ คิดเป็นร้อยละ 100 คือย้อมด้วย น้ำคราม หลายๆ ครั้ง และย้อมทับด้วยเปลือกประตูตากแห้ง
6. ขั้นตอนที่สตรีไทยทรงดำ ทำน้ำคราม (วิธีหมักต้นคราม) คิดเป็นร้อยละ 100 คือ
 1. นำต้นครามแช่น้ำประมาณ 1-2 วัน ให้ต้นครามเน่า แล้วนำกากทิ้ง (ต้นคราม 10 ก.ก./ น้ำ 5-6 ปีบ
 2. นำปูนแดงผสมน้ำที่แช่ต้นครามจนกลายเป็นน้ำสีเหลือง
 3. ใช้ไม้กะชั้ว (ไม้กระทุ้ง) ตีจนน้ำสีเหลือง กลายเป็นสีคราม (สมัยโบราณ ใช้คนด้วยมือ)
 4. ปล่อยทิ้งไว้ให้เนื้อครามนอนกัน เหน่าใสบ้าง เหลือแต่เนื้อคราม
 5. เก็บเนื้อครามใส่ภาชนะปากกว้าง เช่นโอ่งปากกว้าง แล้วผสมด้วยน้ำต่าง (น้ำขี้เถ้า) หรือน้ำตาลหรือเหล้า (แอลกอฮอล์) ผสมให้เข้ากัน จึงนำมาใช้ย้อมผ้าได้
7. สตรีไทยทรงดำ ใช้ต้นครามย้อมผ้า ร้อยละ 96.42 ได้จากการปลูกเอง ร้อยละ 25 ได้มาด้วยวิธีการอื่นๆ

8. สตรีไทยทรงดำย้อมไหมและฝ้าย โดยวิธีธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 100 ได้จากพืชชนิดเดียวกัน ทั้งหมด คือ

สีครามได้จาก ต้นคราม (กอจ้าม)

สีดำ ได้จาก ต้นคราม และเปลือกประตู

สีแดง ได้จาก ครั่ง

สีเขียวได้จาก เปลือกต้นสมอ (กอแซ่)

สีเหลือง ได้จาก เมล็ดคำแสด (มะขมปู้) และขมิ้นชัน

9. สตรีไทยทรงดำที่ย้อมผ้าคิดเป็นร้อยละ 100 สามารถเก็บสีย้อมที่ไม่หมดไว้ใช้ได้ อีก และ ร้อยละ 100 เห็นว่าสามารถเก็บไว้ได้ 1 ปีขึ้นไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
วันธรรมสวนะ	-	-	-	-	-	-
วันตรุษ	15	100	28	100	7	100
วันสงกรานต์	15	100	28	100	7	100
วันที่มีคนในหมู่บ้านเสียชีวิต	15	100	28	100	7	100
วันขึ้นปีใหม่	-	-	-	-	-	-
6. ตามความเชื่อของไทยทรงดำ ใน เดือน 9 เดือน 10 ท่านจะไม่ทำ กิจกรรมใดเกี่ยวกับการทอผ้า						
ปั่นฝ้าย	-	-	-	-	-	-
สาวไหม	-	-	-	-	-	-
ฆ่าฝ้าย	15	100	28	100	7	100
ทอผ้า	-	-	-	-	-	-

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10

กลุ่มผู้รับการสืบทอดการทอผ้า เกณฑ์อายุ 31-50 ปี

1. สตรีไทยทรงดำร้อยละ 100 เห็นว่าไม่มีการทำพิธีเกี่ยวกับความเชื่อของไทยทรงดำ ในการสอนทอผ้าครั้งแรก
2. สตรีไทยทรงดำจะทอผ้าไหมเก็บไว้มากๆแต่ไม่ค่อยนำออกมาใช้ แต่จะเก็บไว้สำหรับใช้ในงานมงคล คิดเป็นร้อยละ 60 และเก็บไว้ใช้ในงานศพร้อยละ 100
3. สตรีไทยทรงดำทอผ้าเก็บไว้มากๆเพราะมีความเชื่อในการใช้ผ้าในงานศพมาร้อยละ 100 และเก็บไว้ใช้ในยามปกติ ร้อยละ 73.33
4. ความเชื่อของไทยทรงดำคือถ้าสตรีใดไม่ทอผ้าเก็บไว้ใช้เมื่อตอนเสียชีวิต จะได้รับการดูถูกจากเพื่อนบ้าน คิดเป็นร้อยละ 100 และจะไม่มีผ้าใช้ในงานศพร้อยละ 73.33
5. ตามความเชื่อของไทยทรงดำ สตรีไทยทรงดำจะไม่ทอผ้าในวันตรุษคิดเป็นร้อยละ 100 ในวันสงกรานต์ คิดเป็นร้อยละ 100 และในวันที่มีคนในหมู่บ้านเสียชีวิตอีกร้อยละ 100
6. ตามความเชื่อของไทยทรงดำ ในเดือน 5 เดือน 9 และเดือน 10 สตรีไทยทรงดำ จะไม่ทำการทอผ้า คิดเป็นร้อยละ 100

กลุ่มผู้ที่กำลังทอผ้าอยู่ในปัจจุบัน เกณฑ์อายุ 51-70 ปี

1. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 100 เห็นว่าไม่มีการทำพิธีเกี่ยวกับความเชื่อของไทยทรงดำ ในการสอนทอผ้าครั้งแรก
2. สตรีไทยทรงดำจะทอผ้าไหมเก็บไว้มากๆ แต่ไม่ค่อยนำออกมาใช้ แต่จะเก็บไว้สำหรับใช้ในงานมงคล คิดเป็นร้อยละ 57.14 และเก็บไว้ใช้ในงานศพร้อยละ 100
3. สตรีไทยทรงดำทอผ้าเก็บไว้มากๆ เพราะมีความเชื่อในการใช้ผ้าในงานศพมาร้อยละ 100 และเก็บไว้ใช้ในยามปกติ ร้อยละ 67.85
4. ความเชื่อของไทยทรงดำ คือ ถ้าสตรีใดไม่ทอผ้าเก็บไว้ใช้เมื่อตอนเสียชีวิต จะได้รับการดูถูกจากเพื่อนบ้าน คิดเป็นร้อยละ 100 และจะไม่มีผ้าใช้ในงานศพร้อยละ 67.85
5. ตามความเชื่อของไทยทรงดำ สตรีไทยทรงดำจะไม่ทอผ้าในวันตรุษคิดเป็นร้อยละ 100 ในวันสงกรานต์ คิดเป็นร้อยละ 100 และในวันที่มีคนในหมู่บ้านเสียชีวิตอีกร้อยละ 100

6. ตามความเชื่อของไทยทรงดำ ในเดือน 5 เดือน 9 และเดือน 10 สตรีไทยทรงดำ จะไม่ทำการฆ่า
ฝ่าย () คิดเป็นร้อยละ 100

กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า ปัจจุบันไม่ได้ทอผ้าแล้ว เกณฑ์อายุ 71 ปีขึ้นไป

1. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 100 เห็นว่าไม่มีการทำพิธีเกี่ยวกับความเชื่อของไทยทรงดำ ในการสอนทอ
ผ้าครั้งแรก
2. สตรีไทยทรงดำ จะทอผ้าไหมเก็บไว้มากๆ แต่มักไม่นำออกมาใช้ แต่จะเก็บไว้สำหรับใช้ในงาน
มงคล คิดเป็นร้อยละ 71.42 และเก็บไว้ใช้ในงานศพร้อยละ 100
3. สตรีไทยทรงดำทอผ้าเก็บไว้มากๆ เพราะมีความเชื่อในการใช้ผ้าในงานศพมาร้อยละ 100 และ
เก็บไว้ใช้ในยามปกติ ร้อยละ 85.71
4. ความเชื่อของไทยทรงดำ คือ ถ้าสตรีใดไม่ทอผ้าเก็บไว้ใช้เมื่อตอนเสียชีวิต จะได้รับการดูถูกจาก
เพื่อนบ้าน คิดเป็นร้อยละ 100 และจะไม่มีผ้าใช้ในงานศพร้อยละ 73.33
5. ตามความเชื่อของไทยทรงดำ สตรีไทยทรงดำจะไม่ทอผ้าในวันตรุษคิดเป็นร้อยละ 100 ในวัน
สงกรานต์ คิดเป็นร้อยละ 100 และในวันที่มีคนในหมู่บ้านเสียชีวิตอีกร้อยละ 100
6. ตามความเชื่อของไทยทรงดำ ในเดือน 5 เดือน 9 และเดือน 10 สตรีไทยทรงดำ จะไม่ทำการฆ่า
ฝ่าย () คิดเป็นร้อยละ 100

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ค่าความถี่และค่าร้อยละของสตรีไทยทรงดำที่ทอผ้า เกี่ยวกับคุณค่าทางศิลปะ

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ผ้าซิ่นสวยจะดูจากอะไร						
เส้นยืนเป็นไหม	12	80	19	67.85	7	100
เส้นยืนเป็นใยสังเคราะห์	3	20	9	32.14	-	-
ลวดลายของตัวซิ่น						
เป็นเส้นสีครามอ่อน	15	100	28	100	7	100
เป็นสีครามแก่	-	-	-	-	-	-
เป็นสีขาว	-	-	-	-	-	-
ตีนซิ่น						
ทอเห็นลวดลายชัดเจน	15	100	28	100	7	100
สีของลวดลายเป็นสีเข้ม	-	-	-	-	-	-
หัวซิ่น						
เป็นสีที่กลมกลืนกับตัวซิ่น	15	100	28	100	7	100
2. ผ้าเปียว						
สีพื้น เป็นสีครามเข้ม (ดำ)	15	100	28	100	7	100
เป็นสีคราม	-	-	-	-	-	-
ลวดลาย						
เป็นสีย้อมแบบธรรมชาติ	8	53.33	24	85.71	6	85.71
เป็นสีย้อมเคมี	6	40	4	14.28	1	14.28
ขนาดของลวดลาย						
เล็ก (3 ซม.)	3	20	4	14.28	2	28.57
ปานกลาง (4 ซม.)	12	80	24	85.71	5	71.42
ใหญ่ (6 ซม.)	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 11 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
3. เลือยี่ ถ้าสวยดูจากลวดลาย						
ลวดลายที่เป็นลายปักผ้า	3	20	7	25	1	14.28
เป็นลายปะผ้า	12	80	21	75	6	85.71
4. ท่านคิดว่าผ้าที่ย้อมเป็นสีคราม เข้มถ้าย้อมให้สวยควรเป็นสีแบบ ใด						
สีครามเข้มเกือบดำ	15	100	28	100	7	100
สีครามธรรมดา	-	-	-	-	-	-
5. สีของเส้นใยที่นำมาปักที่เห็นว่า สวยงามนั้นควรเป็นอย่างไร						
สีไม่สดใส (สีย้อมธรรมชาติ)	9	60	19	67.85	5	71.42
สีสดใส (สีย้อมเคมี)	6	40	9	32.14	2	28.57
6. ความสวยของสีที่ย้อมแบบสี ธรรมชาติ (ที่ได้จากพืช) ใน ความเห็นของท่าน เห็นว่าเป็น อย่างไร						
สวย	9	60	19	67.85	5	71.42
ไม่สวย	6	40	9	32.14	2	28.57
7. ท่านชอบผ้าที่ย้อมด้วยสีธรรม ชาติหรือสีเคมี เพราะเหตุใด						
สีธรรมชาติให้ความกลมกลืน	9	60	19	67.85	5	71.42
สีเคมีให้ความสดใส	6	40	9	32.14	2	28.57

ตารางที่ 11

กลุ่มผู้รับการสืบทอดการทอผ้า เกณฑ์อายุ 31-50 ปี

1. สตรีไทยทรงดำที่ทอผ้าชิ้น และเห็นว่าผ้าชิ้นสวยดูจาก

เส้นใยที่เป็นเส้นยืน	เป็นไหมสวยกว่าเส้นใยชนิดอื่น คิดเป็นร้อยละ 80
	และเห็นว่าใช้เส้นใยสังเคราะห์จะสวย คิดเป็นร้อยละ 20
ลวดลายของตัวชิ้น	ถ้าเป็นลวดลายสีครามอ่อนจะสวยคิดเป็นร้อยละ 100
ตีนชิ้น	ต้องทอให้เห็นลวดลายชัดเจนคิดเป็นร้อยละ 100
หัวชิ้น	เป็นสีกลมกลืนกับตัวชิ้นคิดเป็นร้อยละ 100
2. ผ้าเป็ยวของสตรีไทยทรงดำ ถ้าสวยจะดูจาก

สีพื้น	สีครามเข้ม (ดำ) เป็นสีที่สวยงามคิดเป็นร้อยละ 100
ลวดลาย	ที่เห็นว่าเป็นสีย้อมจากธรรมชาติสวยคิดเป็นร้อยละ 53.33
	และเห็นว่าเป็นสีย้อมเคมีสวยกว่าคิดเป็นร้อยละ 40
	ขนาดลวดลายที่เห็นว่าสวย มีขนาดเล็กคิดเป็นร้อยละ 20
	และขนาดของลวดลายขนาดปานกลางคิดเป็นร้อยละ 80
3. สตรีไทยทรงดำทำลวดลายของเสื้อฮี โดยเห็นว่าใช้ลวดลายปักผ้าแล้วสวยคิดเป็นร้อยละ 20 และเห็นว่าใช้ลวดลายปะผ้าแล้วสวย คิดเป็นร้อยละ 80
4. สตรีไทยทรงดำ □

แบบธรรมดา
5. สตรีไทยทรงดำเห็นว่าเส้นใย(ไหมและฝ้าย) ที่นำมาปักซึ่งเห็นว่าสวยงามนั้น จะต้องเป็นสี ที่ย้อมชนิดไม่สดใส (สีธรรมชาติ)คิดเป็นร้อยละ 60 และเห็นว่าสีที่ย้อมเส้นใยควรเป็นสีที่ สดใส (สีเคมี) เห็นว่าสวยคิดเป็นร้อยละ 40
6. สตรีไทยทรงดำมีความเห็นว่า สีที่ย้อมแบบธรรมชาติ สวยคิดเป็นร้อยละ 60 และเห็นว่าสีที่ย้อมแบบธรรมชาติไม่สวยคิดเป็นร้อยละ 40
7. สตรีไทยทรงดำ ชอบสีที่ย้อมจากธรรมชาติเพราะให้ความกลมกลืนคิดเป็นร้อยละ 60 และชอบสีที่ย้อมเคมีเพราะให้ความสดใสสะดุดตาคิดเป็นร้อยละ 40

กลุ่มผู้ที่กำลังทอผ้าอยู่ในปัจจุบัน เกณฑ์อายุ 51-70 ปี

1. สตรีไทยทรงดำที่ทอผ้าซิ่น และเห็นว่าผ้าซิ่นสวยดูจาก

เส้นใยที่เป็นเส้นยืน	เป็นไหมสวยกว่าเส้นใยชนิดอื่น คิดเป็นร้อยละ 67.85
	และเห็นว่าใช้เส้นใยสังเคราะห์จะสวยกว่า คิดเป็นร้อยละ 32.14
ลวดลายของตัวซิ่น	ถ้าเป็นลวดลายสีครามอ่อนจะสวยคิดเป็นร้อยละ 100
ตีนซิ่น	ต้องทอให้เห็นลวดลายชัดเจนคิดเป็นร้อยละ 100
หัวซิ่น	เป็นสีกลมกลืนกับตัวซิ่นคิดเป็นร้อยละ 100
2. ผ้าเปี้ยวของสตรีไทยทรงดำ ถ้าสวยจะดูจาก

สีพื้น	สีครามเข้ม (ดำ) เป็นสีที่สวยคิดเป็นร้อยละ 100
ลวดลาย	ที่เห็นว่าเป็นสีย้อมจากธรรมชาติสวยคิดเป็นร้อยละ 85.71
	และเห็นว่าเป็นสีย้อมเคมีสวยกว่าคิดเป็นร้อยละ 14.28
	ขนาดลวดลายที่เห็นว่าสวย มีขนาดเล็กคิดเป็นร้อยละ 14.28
	และขนาดของลวดลายขนาดปานกลางคิดเป็นร้อยละ 85.71
3. สตรีไทยทรงดำทำลวดลายของเสื้อฮี โดยเห็นว่าใช้ลวดลายปักผ้าแล้วสวยคิดเป็นร้อยละ 25 และเห็นว่าใช้ลวดลายปะผ้าแล้วสวย คิดเป็นร้อยละ 75
4. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 100 ชอบผ้าที่ย้อมเป็นสีครามเข้ม (ดำ) จะสวยกว่าย้อมเป็นสีครามแบบธรรมดา
5. สตรีไทยทรงดำเห็นว่าเส้นใย(ไหมและฝ้าย) ที่นำมาปักซึ่งเห็นว่าสวยงามนั้น จะต้องเป็นสี ที่ย้อมชนิดไม่สดใส (สีธรรมชาติ)คิดเป็นร้อยละ 67.85 และเห็นว่าสีที่ย้อมเส้นใยควรเป็นสีที่ สดใส (สีเคมี) เห็นว่าสวยคิดเป็นร้อยละ 32.14
6. สตรีไทยทรงดำมีความเห็นว่า สีที่ย้อมแบบธรรมชาติ สวยคิดเป็นร้อยละ 67.85 และเห็นว่าสีที่ย้อมแบบธรรมชาติไม่สวยคิดเป็นร้อยละ 32.14
7. สตรีไทยทรงดำ ชอบสีที่ย้อมจากธรรมชาติเพราะให้ความกลมกลืน คิดเป็นร้อยละ 67.85 และชอบสีที่ย้อมเคมีเพราะให้ความสดใสดุดตาคิดเป็นร้อยละ 32.14

กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า ปัจจุบันไม่ได้ทอผ้าแล้ว เกณฑ์อายุ 71 ปีขึ้นไป

1. สตรีไทยทรงดำที่ทอผ้าชิ้น และเห็นว่าผ้าชิ้นสวยดูจาก

เส้นใยที่เป็นเส้นยืน	เป็นไหมสวยกว่าเส้นใยชนิดอื่น คิดเป็นร้อยละ 100
ลวดลายของตัวชิ้น	ถ้าเป็นลวดลายสีครามอ่อนจะสวยคิดเป็นร้อยละ 100
ดินชิ้น	ต้องทอให้เห็นลวดลายชัดเจนคิดเป็นร้อยละ 100
หัวชิ้น	เป็นสีกลมกลืนกับตัวชิ้นคิดเป็นร้อยละ 100
2. ผ้าเปี้ยวของสตรีไทยทรงดำ ถ้าสวยจะดูจาก

สีพื้น	สีครามเข้ม (ดำ) เป็นสีที่สวยงามคิดเป็นร้อยละ 100
ลวดลาย	ที่เห็นว่าเป็นสีย้อมจากธรรมชาติสวยงามคิดเป็นร้อยละ 85.71
	และเห็นว่าเป็นสีย้อมเคมีสวยงามกว่าคิดเป็นร้อยละ 14.28
ขนาดของลวดลาย	ที่เห็นว่ายสวย มีขนาดเล็กคิดเป็นร้อยละ 28.57
	มีขนาดปานกลางคิดเป็นร้อยละ 71.42
3. สตรีไทยทรงดำทำลวดลายของเสื้อฮี โดยเห็นว่าใช้ลวดลายปักผ้าแล้วสวยงามคิดเป็นร้อยละ 14.28 และเห็นว่าใช้ลวดลายปะผ้าแล้วสวย คิดเป็นร้อยละ 85.71
4. สตรีไทยทรงดำ ร้อยละ 100 ชอบผ้าที่ย้อมเป็นสีครามเข้ม (ดำ) จะสวยกว่าย้อมเป็นสีครามแบบธรรมดา
5. สตรีไทยทรงดำเห็นว่าเส้นใย(ไหมและฝ้าย) ที่นำมาปักซึ่งเห็นว่าสวยงามนั้น จะต้องเป็นสี ที่ย้อมชนิดไม่สดใส (สีธรรมชาติ)คิดเป็นร้อยละ 71.42 และเห็นว่าสีที่ย้อมเส้นใยควรเป็นสีที่ สดใส (สีเคมี) เห็นว่ายสวยงามคิดเป็นร้อยละ 28.57
6. สตรีไทยทรงดำมีความเห็นว่า สีที่ย้อมแบบธรรมชาติ สวยคิดเป็นร้อยละ 71.42 และเห็นว่าสีที่ย้อมแบบธรรมชาติไม่สวยงามคิดเป็นร้อยละ 28.57
7. สตรีไทยทรงดำ ชอบสีที่ย้อมจากธรรมชาติเพราะให้ความกลมกลืน คิดเป็นร้อยละ 21.42 และชอบสีที่ย้อมเคมีเพราะให้ความสดใสสดุดตาคิดเป็นร้อยละ 28.57

ตารางที่ 12 ค่าความถี่และค่าร้อยละ ของสตรีไทยทรงดำที่ทอผ้าเกี่ยวกับประโยชน์ใช้สอย จำแนกตามสถานภาพ

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอดการทอผ้า อายุ 31-50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้าและไม่ได้ทอผ้าแล้ว อายุ 71 ปีขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. งานผ้าทอของไทยทรงดำ แบ่งการใช้ออกเป็นกี่ประเภท						
ใช้ในชีวิตประจำวัน	15	100	28	100	7	100
ใช้ในงานพิธีกรรม	15	100	28	100	7	100
ใช้ในโอกาสพิเศษ	15	100	28	100	7	100
2. ผ้าที่ต้องทอไว้ใช้มากที่สุดคือผ้าชนิดใด						
ผ้าฝ้าย	15	100	27	96.42	7	100
ผ้าไหม	-	-	1	3.57	-	-
3. ประเภทของผ้าที่ท่านยังทออยู่คือผ้าชนิดใด						
ผ้าซิ่น	15	100	28	100	7	100
ผ้าเบียด	6	40	4	14.28	3	42.85
ผ้าอื่นๆ	14	93.33	23	82.14	7	100
4. ผ้าซิ่นที่หญิงไทยทรงดำทอเก็บไว้หลายๆผืนนั้นเก็บไว้ใช้ในโอกาสใด						
ใช้ในชีวิตประจำวัน	13	86.66	18	64.28	7	100
ใช้ในงานพิธีกรรม	15	100	28	100	7	100
ใช้ในโอกาสพิเศษอื่นๆ	12	80	22	78.57	7	100

ตารางที่ 12 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
5. เลื่อก้อม (หญิง) ใช้ในพิธีกรรม ใด						
งานมงคล	15	100	28	100	7	100
งานอวมงคล	7	46.66	13	46.42	5	71.42
ใช้ทุกโอกาส	15	100	28	100	7	100
6. เลื่อไท (ชาย) ใช้ในพิธีกรรมใด						
งานมงคล	15	100	28	100	7	100
งานอวมงคล	6	40	11	39.28	6	85.71
ใช้ทุกโอกาส	15	100	28	100	7	100
7. พิธีกรรมใดที่ไทยทรงดำจะใช้ เลื่อฮี้						
พิธีเสนเขื่อน	15	100	22	78.57	7	100
งานรื่นเริง	14	93.33	10	35.71	7	100
งานพิธีกรรมอื่นๆ	15	100	23	82.14	7	100
งานศพ	15	100	28	100	7	100
งานโอกาสพิเศษ	14	93.33	12	42.85	5	71.42
8. ของใช้ในชีวิตประจำวันในบ้าน ท่านที่ยังใช้ผ้าทอมืออยู่มีอะไร บ้าง						
ที่นอนหรือฟูก (เลื่อ)	7	46.66	23	82.14	4	57.14
ผู้ปูที่นอน(ผ้าทลบเลื่อ)	9	60	27	96.42	7	100
ผ้าห่ม	8	53.33	14	50	7	100

ตารางที่ 12 (ต่อ)

รายการสัมภาษณ์	กลุ่มผู้รับการสืบทอด การทอผ้า อายุ 31- 50 ปี		กลุ่มผู้ที่กำลังทอ ผ้าในปัจจุบัน อายุ 51-70 ปี		กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า และไม่ได้ทอผ้า แล้ว อายุ 71 ปี ขึ้นไป	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
หมอน	15	100	28	100	7	100
เสื่อผ้า	15	100	28	100	7	100
เปลเด็ก	6	40	8	100	7	100
เครื่องนอนเด็ก	6	40	13	46.42	3	42.85
มุ้ง	-	-	-	-	-	-
9. เสื่อผ้าที่ตัดเย็บจากผ้าที่ทอ เองกับเสื่อผ้าที่ซื้อสำเร็จชนิดใด สวมใส่สบายกว่ากัน						
ทอเอง	14	93.33	19	67.85	7	100
ซื้อสำเร็จ	1	6.66	9	32.14	-	-
10. ท่านรู้จักผ้าที่ใช้ในพิธีกรรมต่างๆ ของไทยทรงดำทุกประเภท หรือ ไม่						
รู้	13	86.66	23	82.14	7	100
ไม่รู้	2	13.33	5	17.85	-	-
ถ้ารู้ มีวิธีใช้อย่างไร						
เสื่อผ้าจะใช้ได้ทุกโอกาส	15	100	18	100	7	100
เสื่อผ้าใช้ได้เฉพาะงาน	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 12

กลุ่มผู้รับการสืบทอดการทอผ้า เกณฑ์อายุ 31-50 ปี

1. งานทอผ้าของไทยทรงดำ แบ่งการใช้ได้ดังนี้ ร้อยละ 100 เป็นผ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 100 เป็นผ้าที่ทอใช้ในพิธีกรรม และร้อยละ 100 เป็นผ้าที่ทอไว้ใช้ในโอกาสพิเศษ
2. สตรีไทยทรงดำจะทอผ้าเก็บไว้มากๆ ร้อยละ 100 คือผ้าฝ้าย
3. ผ้าที่สตรีไทยทรงดำ ยังมีการทอไว้ให้อยู่ ร้อยละ 100 คือผ้าซิ่น ร้อยละ 40 คือผ้าเปี้ยว ร้อยละ 93.33 คือผ้าที่ทอไว้ใช้ทั่วไป
4. ผ้าซิ่นที่สตรีไทยทรงดำ ทอเก็บไว้มากๆ (หลายๆผืน) จะเก็บไว้ใช้ในชีวิตประจำวัน คิดเป็น ร้อยละ 86.66 ใช้ในงานพิธีกรรม คิดเป็นร้อยละ 100 และใช้ในงานพิเศษอื่นๆ อีกร้อยละ 80
5. เลื่อก้อม (เลื่อของสตรีไทยทรงดำ) ใช้ในพิธีกรรมที่เป็นงานมงคล ร้อยละ 100 ใช้ใน งานอวมงคล ร้อยละ 40 และใช้ในทุกโอกาสคิดเป็นร้อยละ 100
6. เลื่อโท (เลื่อของชายไทยทรงดำ) ใช้ในพิธีกรรมที่เป็นงานมงคล ร้อยละ 100 ใช้ใน งานมงคล ร้อยละ 40 และใช้ในทุกโอกาส คิดเป็นร้อยละ 100
7. ทั้งสตรีและชายไทยทรงดำ จะใช้เลื่อฮี ในโอกาสที่เป็นงานพิธีเสนเฮือน ร้อยละ 100 งานรื่นเริง ร้อยละ 93.33 งานพิธีกรรมอื่นๆร้อยละ100 งานศพร้อยละ 100 และงาน โอกาสพิเศษ อีก ร้อยละ 93.33
8. ในบ้านของไทยทรงดำที่ยังมีการใช้ผ้าทอมือและนำมาใช้ในชีวิตประจำวันมีดังนี้
ใช้ทำที่นอนหรือฟูก (เลื่อ) ร้อยละ 46.66 ใช้ทำผ้าปูที่นอน (ผ้าทลขเลื่อ) ร้อยละ 60
ใช้ทำผ้าห่ม ร้อยละ 53.33 ใช้ทำหมอน ร้อยละ 100 ใช้ทำเลื่อผ้าร้อยละ 100
ใช้ทำเปลเด็ก ร้อยละ 40 ใช้ทำเครื่องนอนเด็ก ร้อยละ 40
9. สตรีไทยทรงดำ เห็นว่าเลื่อผ้าที่ตัดเย็บจากผ้าที่ทอเองสวมใส่สบายกว่าร้อยละ 93.33 และ เห็นว่า เลื่อผ้าที่ซื้อสำเร็จสวมใส่สบายกว่า ร้อยละ 6.66
10. สตรีไทยทรงดำรู้จักผ้าที่ใช้ในพิธีกรรมต่างๆของไทยทรงดำทุกประเภท มีร้อยละ 86.66 และไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 13.33 และผู้รู้ทราบว่าเลื่อผ้าของไทยทรงดำทั้งหญิงและชาย จะใช้ได้ ทุกโอกาส คิดเป็นร้อยละ 100

กลุ่มผู้ที่กำลังทอผ้าอยู่ในปัจจุบัน เกณฑ์อายุ 51.70 ปี

1. งานทอผ้าของไทยทรงดำ แบ่งการใช้ได้ดังนี้ ร้อยละ 100 เป็นผ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 100 เป็นผ้าที่ทอใช้ในพิธีกรรม และร้อยละ 100 เป็นผ้าที่ทอไว้ใช้ในโอกาสพิเศษ
2. สตรีไทยทรงดำจะทอผ้าเก็บไว้มากๆ ร้อยละ 100 คือผ้าฝ้าย และร้อยละ 3.57 คือผ้าไหม
3. ผ้าที่สตรีไทยทรงดำ ยังมีการทอไว้ใช้อยู่ ร้อยละ 100 คือผ้าซิ่น ร้อยละ 14.28 เป็นผ้าเปี้ยว และผ้าที่ทอไว้ใช้ทั่วๆไปอีก ร้อยละ 82.14
4. ผ้าซิ่นที่สตรีไทยทรงดำ ทอเก็บไว้มากๆ (หลายๆผืน) จะเก็บไว้ใช้ในชีวิตประจำวัน คิดเป็น ร้อยละ 64.28 ใช้ในงานพิธีกรรม คิดเป็นร้อยละ 100 และใช้ในงานพิเศษอื่นๆ อีกร้อยละ 78.57
5. เลื่อก้อม (เลื่อของสตรีไทยทรงดำ) ใช้ในพิธีกรรมที่เป็นงานมงคล ร้อยละ 100 ใช้ใน งานอวมงคล ร้อยละ 46.42 และใช้ในทุกโอกาสคิดเป็นร้อยละ 100
6. เลื่อโท (เลื่อของชายไทยทรงดำ) ใช้ในพิธีกรรมที่เป็นงานมงคล ร้อยละ 100 ใช้ใน งานมงคล ร้อยละ 39.28 และใช้ในทุกโอกาส คิดเป็นร้อยละ 100
7. ทั้งสตรีและชายไทยทรงดำ จะใช้เลื่อฮี ในโอกาสที่เป็นงานพิธีเสนเฮือนร้อยละ 78.57 งานรื่นเริง ร้อยละ 35.71 งานพิธีกรรมอื่นๆร้อยละ 82.14 งานศพ ร้อยละ 100และงาน โอกาสพิเศษ อีก ร้อยละ 42.85
8. ในบ้านของไทยทรงดำที่ยังมีการใช้ผ้าทอมือและนำมาใช้ในชีวิตประจำวันมีดังนี้
ใช้ทำที่นอนหรือฟูก (เลื่อ) ร้อยละ 82.14 ใช้ทำผ้าปูที่นอน (ผ้าหลบเลื่อ) ร้อยละ 96.42
ใช้ทำผ้าห่ม ร้อยละ 50 ใช้ทำหมอน ร้อยละ 100 ใช้ทำเลื่อผ้าร้อยละ 100
ใช้ทำเปลเด็ก ร้อยละ 28.57 ใช้ทำเครื่องนอนเด็ก ร้อยละ 46.42
9. สตรีไทยทรงดำ เห็นว่าเลื่อผ้าที่ตัดเย็บจากผ้าที่ทอเองสวมใส่สบายกว่าร้อยละ 67.85 และ เห็นว่า เลื่อผ้าที่ซื้อสำเร็จสวมใส่สบายกว่า ร้อยละ 32.14
10. สตรีไทยทรงดำรู้จักผ้าที่ใช้ในพิธีกรรมต่างๆของไทยทรงดำทุกประเภท มีร้อยละ 82.14 และ ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 17.85 และผู้รู้ทราบว่าเลื่อผ้าของไทยทรงดำทั้งหญิงและชาย จะใช้ได้ ทุกโอกาส คิดเป็นร้อยละ 100

กลุ่มผู้ที่เคยทอผ้า ปัจจุบันไม่ได้ทอผ้าแล้ว เกณฑ์อายุ 71 ปีขึ้นไป

1. งานทอผ้าของไทยทรงดำ แบ่งการใช้ได้ดังนี้ ร้อยละ 100 เป็นผ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 100 เป็นผ้าที่ทอใช้ในพิธีกรรม และร้อยละ 100 เป็นผ้าที่ทอไว้ใช้ในโอกาสพิเศษ
2. สตรีไทยทรงดำจะทอผ้าเก็บไว้มากๆ ร้อยละ 100 คือผ้าฝ้าย
3. ผ้าที่สตรีไทยทรงดำ ยังมีการทอไว้ใช้อยู่ ร้อยละ 100 คือผ้าซิ่น ร้อยละ 42.85 คือผ้าเปียว และร้อยละ 100 คือผ้าที่ทอไว้ใช้ทั่วไป
4. ผ้าซิ่นที่สตรีไทยทรงดำ ทอเก็บไว้มากๆ (หลายๆผืน) จะเก็บไว้ใช้ในชีวิตประจำวัน คิดเป็น ร้อยละ 86.66 ใช้ในงานพิธีกรรม คิดเป็นร้อยละ 100 และใช้ในงานพิเศษอื่นๆ อีกร้อยละ 100
5. เสื้อก้อม (เสื้อของสตรีไทยทรงดำ) ใช้ในพิธีกรรมที่เป็นงานมงคล ร้อยละ 100 ใช้ใน งานอวมงคล ร้อยละ 71.42 และใช้ในทุกโอกาสคิดเป็นร้อยละ 100
6. เสื้อโท (เสื้อของชายไทยทรงดำ) ใช้ในพิธีกรรมที่เป็นงานมงคล ร้อยละ 100 ใช้ใน งานมงคล ร้อยละ 85.71 และใช้ในทุกโอกาส คิดเป็นร้อยละ 100
7. ทั้งสตรีและชายไทยทรงดำ จะใช้เสื้อฮี ในโอกาสที่เป็นงานพิธีเสนเฮือนร้อยละ 100 งานรื่นเริง ร้อยละ 100 งานพิธีกรรมอื่น ๆ ร้อยละ 100 งานศพ ร้อยละ 100และงาน โอกาสพิเศษ อีก ร้อยละ 71.42
8. ในบ้านของไทยทรงดำที่ยังมีการใช้ผ้าทอมือและนำมาใช้ในชีวิตประจำวันมีดังนี้
ใช้ทำที่นอนหรือพูก (เสื้อ) ร้อยละ 57.14 ใช้ทำผ้าปูที่นอน (ผ้าทลบเสื้อ) ร้อยละ 100
ใช้ทำผ้าห่ม ร้อยละ 100 ใช้ทำหมอน ร้อยละ 100 ใช้ทำเสื้อผ้าร้อยละ 100
ใช้ทำเปลเด็ก ร้อยละ 42.85 ใช้ทำเครื่องนอนเด็ก ร้อยละ 42.85
9. สตรีไทยทรงดำ เห็นว่าเสื้อผ้าที่ตัดเย็บจากผ้าที่ทอเองสวมใส่สบายกว่าร้อยละ 100
10. สตรีไทยทรงดำรู้จักผ้าที่ใช้ในพิธีกรรมต่างๆของไทยทรงดำทุกประเภท มีร้อยละ 100 และผู้ทราบว่ เสื้อผ้า ของไทยทรงดำ ทั้งหญิงและชาย จะใช้ได้ในทุกโอกาส คิดเป็นร้อยละ 100

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย